

Tellige "VABA EESTLAST"!
Põhja-Ameerika ainuke 2 korda nädalas ilmuv
välis-eestlaste ajaleht.
Ainult \$86.00 aastas!

VABA EESTLANE

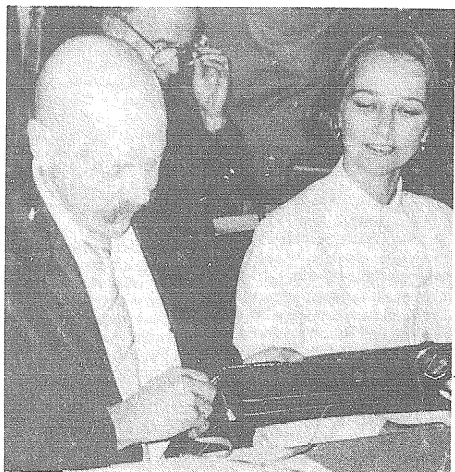
Publication Mail
Reg. No. 1089

ILMUB IGAL TEISIPÄEVAL
JA NELJAPÄEVAL

Nr. 8 (3975) XXXXII aastakäik

Teisipäeval, 1. veebruaril 1994 — Tuesday, February 1, 1994

Üksiknumbri hind \$1.00

Jüri Toomepuu ja Katrin Linde tahtsid kaitseväge juhatajat val-
landada.
Foto. P. Pikkur

Katrin Linde arvates on kindral Einseln liiga vana

Riigikogu liige Katrin Linde esitas 24. jaan. Riigikogu juha-
tusele Eesti kaitseväge juhataja ametist vabastamise seaduse
eelnõu. Selle seaduseelnõu kohaselt tehti ettepanek vabastada
Aleksander Einseln kaitseväge juhataja ametikohalt ja tun-
nistada kehtetuks kaitseväge juhataja ametisse nimetamise
seadus.

Linde põhjendas seaduseelnõu
esitamist asjaoluga, et Kaitsejõu-
dude Peastaabi ajutise põhimääruse
kohaselt juhib peastaabi ning
sellele alluvaid üksusi ja organisat-
sioone Kaitsejõudude Peastaabi
ülem. Tema on ühtlasi ka kaitse-
jõudude juhataja, kuid niisugust
ametikohta kaitsejõudude peastaabi
pole. Samuti on reguleerimata
tema pädevus, leidis Katrin Linde.
Linde sõnul vabastatakse ohvitser
teenistusest vanuse ülemäära täi-
tumisel. See toimub vastavalt
1938. aastal vastuvõetud ohvitseri-
de teenistuskäigu seadluse 151. ja
163. paragrahvile. Eesti sõjaväge-
de juhataja vanuse ülemäär on 60
aastat. Aleksander Einseln on sün-
dinud 1931. aastal, seega ületab te-
ma vanus kehtivat ülemäära.

Linde juhtis tähelepanu ka sel-
lele, et sama seaduse alusel ei saa
Eesti ohvitserile anda kõrgemat
auastet, kui see oli välisriigi ar-
mees. Aleksander Einselnil oli
USA armee koloneli auaste. Eesti
sõjaväes on ta kindralmajori ast-
mes.

Riigikogu esimees Ülo Nugis
võttis seaduseelnõu vastu, teata-
des, et sellega hakkab tegelema õi-
guskomisjon. Nugis juhtis aga tä-
helepanu sellele, et Linde esitatud
seaduseelnõu on vastuolus põhi-
seadusega. Reaktsioonina Katrin
Linde algatusele esitas Riigikogu
kuningriiklaste fraktsiooni liige
Kalle Kulbok seaduseelnõu Katrin
Linde valimisest Eesti Vabariigi
presidendiks. Kulbok lisas, et kun-
ingriiklased annavad Lindele kuni
kadripäevani kehtiva Presideeriva
Objekti austava nimetuse.
BNS/EK

Katrin Linde esitatud seaduseelnõu lükati tagasi

Riigikogu riigikaitsekomisjoni
ettepanekul arvatati hääletage
53:3 (vastu olid Katrin Linde,
Jüri Toomepuu ja Ants Erm)
menetlusest välja 26. jaan. Kat-
rin Linde poolt esitatud Eesti
kaitseväge juhataja ametist vabas-
tamise seaduse eelnõu.

Ühisavaldus ÜRO peasekretäreile

Eesti, Läti ja Leedu alalised
esindajad ÜRO-s Ernst Jaakson,
Aivars Baumanis ja Anicetas Ci-
mutis edastasid ÜRO peasekre-
täreile Balti riikide peaministrite
ühisavalduse, mille nood tegid
Jurmala kohtumisel seoses Vene-
maa välisministri Andrei Kozõ-
revi 18. jaanuari esinemisega.
Kaaskirjas palutakse lepitada se-
da avaldust ÜRO ametliku doku-
mendina Peassambleel (päeva-
korrapunkti „Võõrvägede täie-
lik väljaviimine Balti riikide ter-
ritooriumilt“ all) ning Julgeole-
kunõukogus. BNS/EK

Kalender korda!

Riigikogu arutas pühade ja täht-
päevade seaduse eelnõu. Riigipü-
hade nimistusse hääletati taas-
iseiseisumispäev 20. august. See
tähtpäev kanti riiklike tähtpäevade
hulka. Riiklike tähtpäevade hulgas
hääletati välja naistepäev 8. märts
ja taassünnipäev 16. november.
BNS/EK

Kas tõesti liiga vana? Kindral
Einseln peab laskemoona
uurimisel prille kasutama.

Valimiste peakomitee teadaanne Kanada eestlastele

Eestlaste Kesknõukogu Kanadas XIV koosseisu Valimiste
Peakomitee, kontrollinud ja kindlaks määranud 5. detsembril
1993.a. lõppenud valimiste tagajärjed, oma 26. jaanuari
1994.a. koosolekul otsustas:

1. Konstateerida, et valimisel
ära antud 2383 valimisestelist on
kehtivad 2331 ja Valimiskorra
vastu eskimiste pärast kehtetuks
tunnistatud 52 valimisestelit.
2. Kinnitada, et vastavalt vali-
mistel antud hääle arvule on
kandidaatidest:

A. Valitud Eestlaste Kesknõu-
kogu Kanadas XIV koosseisu
liikmeteks:

1. Leivat, Laas1932
2. Kõttask, Avo1636
3. Parming, Tõnu1577
4. Hess, Markus1574
5. Kipper, Charles1484
6. Aruvald, Priit1477
7. Jõgi, Kalju1416
8. Kiilaspea, Enn1251
9. Taul, Eleri1239
10. Pent, Walter1234
11. Hess, Erik1233
12. Nõmmik, Tõnis1192
13. Altsaar, Ilmar1190
14. Marten-Sehr, Reet1184
15. Kivik, Marta1174
16. Pahapill, Johannes1170
17. Lupp, Hans1154
18. Tamre, Ülo1152
19. Roman-Metsmaa, Reet1118
20. Laaneots, Heino1090
21. Koni, Piret1064
22. Meipoom, Kaius1042
23. Jurs, August1021
24. Metsala, Toomas974
25. Aruja, Henny961
26. Koger, Merike946
27. Nõmmik, Pearo936
28. Helde, Leida923
29. Trei, Toomas915
30. Urbel, Kalju896
31. Metsmaa, Okke869
32. Lepnurm, Rein844
33. Tae, Margus841
34. Kalep, Veljo813
35. Suurkask, Alar813

B. Liikmete kandidaatideks:

1. Raudkivi, Adu Jaanus612
2. Lindaja, Endel599
3. Raamat, Rein551
4. Rehtlane, Endla488
5. Räst, Ivar449
6. Kängsepp, Aleks442
7. Poolsaar, Valdekko430
9. Kängsepp, Livia319

3. Määrata, et proteste ja kae-
busi võimalike oluliste puuduste
ja vigade kohta võib esitada
Valimiste Peakomiteele 18. veeb-
ruarini 1994.a. Protestid tule-
vad esitada kirjalikult ja saata:
Valimiste Peakomitee, Eestlaste
Kesknõukogu Kanadas, 958
Broadview Avenue, Toronto,
Ontario M4K 2R6.

4. Eestlaste Kesknõukogu Kan-
adas XIV koosseis kutsutakse
kokku märtsis 1994.a.

Torontos, 26. jaanuaril 1994.a.

**EESTLASTE KESKNÕUKOGU
KANADAS XIV VALIMISTE
PEAKOMITEE**

• Neli eesti noormeest püüvad
USA kuulsatesse sõjaväeakadee-
miasse. Üks Annapolise Mere-
väeakadeemiasse, üks New Lon-
doni Rannakaitse Akadeemiasse,
üks Colorado Springsi õhujõu-
dude Akadeemiasse ja üks West
Pointi Sõjaväeakadeemiasse.
Pärast edukaid sisseastumisteste
on õppeöö kestvus 4 aastat ja
seejärel vähemalt 6 aastat
teenistust Eesti vägedes.

• 25. jaanuaril arutas valitsus
Paldiski linna ajutist liitmist
Keila linnaga. Seda selleks, et
saaks korda linnavalitsemise ja
algaks lõpuks Paldiski eestista-
mine. Paldiski vene miilits ei
andnud Eesti võimudele Paldiski
linnaelanike registrit; enne seda
keelduti loovutamast Paldiskis
registreeritud mootorsõidukite
registrit.

**T.E.R.R. „Kungla“ korraldusel toimub
Eesti Majas
reedel, 4. veebruaril kell 20.00**

„Baltic Bash“

Mängib ansambel Kalevipoques

Sissepääs enne kella 21.00 — \$9, peale \$13

UUENDAGE „VABA EESTLASE“ TELLIMINE 1994. AASTAKS!

Hoidke elavana Põhja-Ameerika ainuke kaks korda nädalas ilmuv eestikeelne ajaleht.

– Tellige „VABA EESTLAST“!

VABA EESTLANE

VÄLJAANDJA: OÜ Vaba Eestlane,
120 A Willowdale Ave., Willowdale, Ont. M2N 4Y2

FREE ESTONIAN

PUBLISHER: Free Estonian Publishers Ltd.
120 A Willowdale Ave., Willowdale, Ont. M2N 4Y2

Tegevtoimetaja: Arvi Tinitis. Abitoimetaja: Riina Jõe Kindlam

TELEFONID: toimetus 733-4550, talitus (tellimised, kuulutused, ekspeditsioon) 733-4551 avatud esmaspäevast reedeni 9-3-ni. Fax (416) 733-4550.

Tellimishinnad Kanadas: ajalehe tariifiiga aastas \$86.—, poolaastas \$49.— ja veerandaastas \$28.—, kiripostiga vastavalt \$157.—, \$85.—, \$45.—.

Tellimishinnad väljaspool Kanadat: aastas \$115.—, poolaastas \$60.— ja veerandaastas \$35.—. I klassi posti ja lennuposti hinnad vastavalt — USA \$160.—, \$86.—, \$46.—, mujal välismaal \$185.—, \$101.—, \$56.—.

Aadressi muudatus \$1.— — Üksiknumbri hind \$1.00.

Kuulutuste hinnad: üks toll ühel veerul: \$9.00, esiküljel \$11.00. pluss 7% (GST) Kanada.

Kuulutusi võetakse vastu nädala esimesse ajalehte kuni reede homm. kella 10-ni ja nädala teise ajalehte kuni teisip., homm. kella 10-ni. Väljaspool tööaega: Leida Marley tel. ja fax 223-0080.

Jeltsini mitu palet

Boris Jeltsini poliitiline kreodo ei ole enam lahtine raamat, mida mõeldud aastal läänemaailmas rahuldustundega loeti ja selle taustal kaugelelütavaid järeldusi tehti. Lääne eksperdid ja poliitikud olid enne mõeldud detsembris toimunud Venemaa parlamendivalimisi veendunud, et Venemaa president Jeltsin on asunud koos oma administratsiooni energiliselt ja sirgjooneliselt demokraatlike reformide ja turumajanduse süsteemi rakendamise teele, ignoreerides kõiki raskusi ja kindlat joonelt kõrvaldumise küsimusi. Suure ilulatusena läänemaailmale muutis Jeltsin aga pärast 12. detsembril aset leidnud uue parlamendi valimisi järsu oma suelukohti ja hakkas astuma ootamatult ja häirivalt samme, mis lasuvad teda paista rohkem olukordlikult ajava oportunistliku kui kindlasuunalise uue elu üleshitajana.

Jeltsini meelemuutus, mis avaldub senise reformipoliitika pidurdamises ja imperialistlike plaanide lauashtiltsel avalikkuse ette toomises, ei ole eriti suur üllatus selle lääne vaatlejatele, kes Venemaa presidendist senist poliitilist karjääri teravalt on jälginud ning tema poliitilise teekonna keerdkäikusi ei ole unustanud. Briti ajakirja „Economist“ arvates on väär mees pidada, et Jeltsini esimeseks suureks poliitiliseks eesmärgiks oli N. Liidu kommunistliku partei moderniseerimine. Kui talle selgus, et see ei ole võimatu teostus, siis sai tema etteotsimise lootuseks, siis sai temast nõukogude süsteemi vaenlane ja endise Venemaa taaselustamise eest võitleja. Ta vabastas Venemaa N. Liidu lumusest ning temast sai üheks liberaal-demokraat, kelle eesmärgiks oli Venemaa moderniseerimine ja läänemaailma orbiiti viimine. Kuuldud nüüd on president jälle teinud järjekordse kursimuudatuse ning tahab üles ehitada vägevad, võimsat ja ühtset Venemaad.

Kui Jeltsin uues põhiseaduses Venemaa presidendile suured võimupirid kindlustas, siis oletati lääned, et Jeltsin hakkab neid võimupire kasutama demokraatlike ja majanduslike reformide rakendamiseks, kuid marurahvastase Vladimir Zhirinov-

ski suur eel detsembris toimunud parlamendivalimistel andis Jeltsini poliitilistele eesmärkidele uued suunad, mille tulemusena senisest liberaal-demokraadist sai üliharvustlikult häälstatud konservatiiv, kes ei räägi enam Venemaa föderatsioonist vaid ühtsest suurest Venemaast, kus kohalike võimude iseseisvat tegutsemist inimvõimul piiratakse. President Jeltsini valitus on viimaste nädalate jooksul üle elanud suuri muutusi — peaaegu kõik reformatorid csesotas majandusminister Jegor Gaidar'iga on valitsusest lahkunud või vallandatud ning asendatud meestega, kellest nii mõnedki teenisid endile kannuseid kommunistliku rezhimil ajal.

Kui Jeltsin räägib nüüd reformide poliitika jätkamisest, siis lisab ta juurde, et seda poliitikat iseloomustavad „Venemaa rahvuslikud ja strateegilised huvid.“ Nende huvide kõige tähtsamaks rakendajaks on peaminister Viktor Tšernomõrdin, kes ümbritseb ennast nõuandjatega, kellest osa on valmis Venemaad isegi tagasi viima endise kommunistlikule süsteemile. Vägeva Venemaa üleshitamise stigma on vajutatud ka välispoliitikale, mis avaldub välisminister Kozõrevi väljendustes ja kõnedes. Alles 11. novembril kirjutas Kozõrev, et Venemaa töötab koos Ida-Euroopa riikidega kõrgele arenenud demokraatlike riikide klubi moodustamiseks, kuid kiskesoleva aasta 18. jaanuaril mainis ta ühel, et Venes sõjavägede väljatõmbamine endisesse N. Liitu kuulunud vabariikidest oli ekstreemne idee, kuna selle tagajärjel võl tekikida tihiemik, mida võivad täita ebasõbralikud jõud.

Loomulikult ei jätta sellised uutele suundadele viijavad tunnendmärgid mõju avaldamata lääned, eriti aga Ida-Euroopas ja Balti riikides, kus jälgitakse Jeltsini poliitika keerdkäike kasvava ärevusega. Lääned tuntaks eriti muret, et Venemaa lähed tagasi ehaproduktivsete suurtootjate ja põllumajanduslike suurmaapidamiste toetamise poliitika, mis toob paratamatult kaasa inflatsiooni järsu tõusu ja Venemaa majanduse täieliku

Lühidalt Eestist

• Ühendatud Kodakondsus- ja migratsiooniaameti peadirektor on Märt Piiskop. Endine peadirektor (kodakondsusametlik) Peeter Elle läheb pärast ministrite vangerdamist asendusliikmena Riigikokku.

• ERSP Tallinna piirkond valis uue esimehe, selleks sai 56 aastane siseministeriüri ametnik Taivo Uibo. Koosolekule saanud siseminister Heiki Arike rääkis küsimustele vastates ka Kommeri ja Pikaro loob ja avaldas arvamus, et asi hakkab laabuma ning tema meelest on hea, et asja uurimisel pole kasutatud käsmetööd.

• Siseminister Arike vallandas Politseiameti juhi Igor Amanni, pärast seda kui oli soovitanud Amannil ise kirjutada lahkumise avaldus, mida Amann ei teinud. Amanni vallandamise põhjuseks loeti siseministeriüri ametliku teadaanne põhjal seda, et „... politsei on jõudnud ajajärku, kus on tarvis põhimõtetelisi muudatusi.“ ja et politseis läbiviidavad reformid ning politsei areng on seiskunud ning põhjuseks on „... politsei vähene koostöövalmidus siseministeriüri-
miga.“

• President Meri ja peaminister Laar kirjutasid ajakirjanike juuresoleku alla soovikirja NATO rahupartnerlusprogrammi ühineamiseks. Akt ise tekitas hämmingut mõnes Riigikogulases, kelle arvates on see siiski rohkem rahvasõnne asi teatada mõnesuguste aktide ühineamiseks soovist. Meri-Laari sõbralik teinend pareeris selle koheselt sõnades, mis rõhutasid kirja soovituslikku iseloomu.

• Kaitseministeriüri pressiesindaja andmeid on Eestis 2700 Venemaa sõjaväelast.

kokkuvarisemise. Võib oletada, et uue poliitika mõjul kaob Venemaa ja lääneriikide suhete ümber ka senine sära, mis asendub nüüd kontrollitud jahedusega.

Jeltsini sise- ja välispoliitika uued suunad, mille põhjuseid tuleb otsida poliitilise selkija Vladimir Zhirinovski vägeva ja võimsa Suur-Venemaa üleshitamise plaanidest, on mõjundud eriti kainevastavalt Ühendriikides, kus Venemaa suhtlemise ja sidemetes arendamise poliitika oli üles ehitatud president Jeltsini liberaal-demokraatlike ideede rakendamise plaanidele. President Clintoni nõuandja välispoliitilises küsimustes riigisekretäri asetäitja Strobe Talbot märkis asja holatavalt, et Ühendriikides abi Venemaa olemine ikkagi eeskätt sellest, kui kiirelt ja millisel määral president Jeltsin ja tema valitsus suudavad rakendada demokraatlike reforme ja luua aluseid turumajanduse süsteemile üleminekule.

Kuid kõik need lootused ja ebaõnnestumised, uutele suundadele lähenemised ja pettunud taandumised, läänede sõbrakise pakumised ja väljarüütu katsearvede kiired tagasitõmbamised — kõik need ei vältista painajaliku esle kerkevart küsimust, kas vene rahvas ilidse on suuteline ja võimeline inimese ettevõtliskusele, tööpärasele ja erandomalt filosoofiale baseeruvale üles ehitama nagu seda unistavad kapitalistlikud lääned demokraatiad?

KARL ARRO

• Valitsus leidis, et nende poliitiseinikega, ka 1. veebruariks pole ära teinud vajaliku kategooria keeleksamit, ei pikendata töölepingut. See kehtib nende poliitiseinike kohta, kel pole erialast haridust.

• Eesti Post lasab käilele olümpiamargid, millel on suusahüppaja ja kiirusutaja. Mõlema margi puhul toimus ka eritembeldamine ja eritümbrik.

• Eesti suursaadik Moskvas Jüri Kahn näeb suurt ohtu Eestile just Venemaal. Ta andis usutluse „International Herald Tribune'ile“. Tema sõnul on Vene välisministri sõnad ja Vene ametlik välispoliitika lähedased.

• Vene delegatsiooni juht Eestis—Vene läbirääkimistel V. Svirin teatas reedel, et vastavalt Eesti soovile esitab Vene pool detailse Vene vägede äravõimise ajakava.

• Stockholmis toimunud Paldiski tuumareaktori demonteerimisealane nõupidamine lõppes mitme riigi ettepanekuga, aidata kaasa tuumareaktori lahutimonteerimisele. Vene pool esitas ka mõningad plaanid oma ajakava kohta.

• Ööl vastu kolmapäeva põles maha Tallinna Kaubamaja tilemis korrusel asuva restorani „Kevade“ direktori kabinet. Tulekustutustööd kasutati vesi ja muud vahendid kahjustasid ka kabineti all asuvat Kaubamaja korrusel asuvat kaup. Selle sündmuse kohta ulatus üle Soome lahe, kus ühes kõmulehes ilmus teade, et Tallinna Kaubamaja on maani maha põlenud.

• Tartus jätkub rahade otsimine laululava ehituse lõpetamiseks. Riigieelarvest ei eraldu Tartu laululavale sentigi, aga vaja läheks vähemalt 6 miljonit, et 18—19. juunini saaks seel pida 125. juubellaulupidu.

• Arhitekt Mart Port on teinud ettepaneku planeerida Tartusse kesklinna seni hoonestamata alaile Hansakeskuse, taastamaks nii kunagise hansalinnalainet.

• Tartus tungiti kolmapäeval kallale poelet Hando Runnelile. 17-aastased viinaraha norijad (kes on kinnigi võetud) löid raha saamata Runnelit pussiga kopsude piirkonda. Lauletaja on reanimatsioonias ja toibub.

• Jakob von Uexküllil asutatud Eesti Taasastimise preemia antakse tänavu 24. veebruaril Tallinna Raekoja toimuval tseremoonial tekstiilkunstnik Anu Raud, folklorist Mall Hiemäe ja energia-metsade programmi eest botaanik Andres Koppel.

• Ajakirjanik Jüri Estam valiti Eesti Oigüsjärgse Omanike Liitu juhtima. Omanikud olid koos Tallinnas laupäeval. Nädala keskel kohtus Jüri Estam peaministriga, kellega vestluse käigus selgusid ka ühised seisukohad omandi küsimusel. Ajakirjanike kommentaarid viitavad sellele, et Omanike Liidu kaudu saab võimalikuks ehk Isamaale ühe toetusrühmituse kujunemine, samuti ennustatakse seni küllaltki homogeense pensionäride liikumise lõhenemist seoses omanike ja rentnike väljasõelumisega ning ennustatakse ka peatset üriinike liidu teket, mis oleks teoks näiteks Savisaarele. Toetuseta jääks aga Koonderakond, kes pole selgelt teatanud oma meeldimustest või antipaatistest.

• 1993. aasta novembris jäägrite tegevust uurima hakanud ja hiljem ka politsei probleemidesse

stüüitud valitsuskomisjon pole oma uurimise tulemusi avalikustanud. Valitsus otsustas pikendada komisjoni volitust kuni jäägrite endise juhi Asso Kommeri stüütsaja arutamise alguseni kohtus.

• Statistikaameti teatel kasvavad mõeldud aastal Eesti elanike poolt tehtavad kulutused just teeninduse ja inimeste poolt murestatud tarbekaupade arvel ja seda 89.9% võrreldes 1992. aastaga. Mõeldud aasta viimase kolme kuu jooksul suurensid enim kulutused tervishoiule, eluasemele, riitusele ja jalatsitele. Toiduainetest kallines enim liha ja kala (13.9%).

• Vene keelt kõnelevate, peamiselt väikeettevõtlusega tegelevate inimeste ühendus, Vene Ettevõtjate Klubi, ühendab umbes 50 liiget ja see kohtus muuhulgas maksuametepeadirektori asetäitja Jakobiga, et enne tuludeklaratsioonide täitmise aega arutada aktuaalseid maksustamisküsimusi.

• Tartu Kivisilla ehitus algab siis, kui ametistena on koos vähemalt 8 miljonit eesti krooni, teatas Tartu paarhvitser Martti Preem. Kivisilla Nõukogu esimees Ants Veetõusme oli napisõnaline, kui teatas, et alates 1992. aasta kevadest, kui fond loodi, on saadud kokku raha loodetud piires. Saksaamul juhib rahakogumist baltisaksa ringkonnas ja mujal baltisakslane Herbert Masing, kes jätkab manaletele läinud von Glasenapi üritust.

• Elvas tähtistas Vabadussõja veteran Osvald Kaasik oma 101. sünnipäeva. Vanahärra on hea tervise juures ja lubas kindlasti minna oma võistluskaaslaste Jaan Viljamaa 102. sünnipäevale, mis mõne kuu pärast! Kindral Einseln saatis lilled, mille andis üle peastabi infoosakonna ülem Jyri Kruu ja käsundusohvitser Leo Reinsalu.

• Paar pangandussõnumit. Edukas Tallinna Pank avas Tartus oma filiaali. See toimus täpselt aasta pärast seda, kui Tallinna Pank oli ostmud ülesse terve rea pankrotiseerunud Tartu Kommertspangafiliaale üle Eesti.

• Politsei arreteratis ka teise sulitsemises süüdistatava Otepää Ühispinga juhi, direktor Valmar Visnapuu. Too püüdis end varjata ja alustatud kriminaaluurimist kõrvaldada. Majanduspoliitise teatel on Otepää Ühispinga pankrott suurmajanduskuritegu mõeldud aastal.

• Kommertspank „Narva Pank“, mille pankrott on samuti välja kuulutatud, on 1500 võlauldajale võlgu ligi 38 miljonit krooni.

• Rahandusministeriüri esialgsete andmete põhjal laekus eelarvesse 120 miljonit krooni vähem oodatust, plaanitud vähem just maksudest ja kohalike omavalitsuste eelarvetest.

• Eesti esimes menulik Berliinis toimunud messil „Grüne Woche“. Kohal oli Eesti ametlik delegatsioon eetsaras põlluminister Jaan Leesariga. Eesti kaupadel oli hea minek, kahju ainult, et neid vähe oli kaasa võetud. Leetsar võõrustas oma saksa kolleegi Jochen Borchertit ja osales Ida ja Lääne koostöövõimalusi käsitleval konverentsil. Messil oli esindatud 15 riiki.

REET VALING

AMI

Arutati Paldiski tuuma-reaktori demonteerimist

Stockholmis Rootsi välisministeeriumi poolt korraldatud kolmepäevasele nõupidamisel arutati Paldiski tuuma-reaktori demonteerimisega seotud tehnilisi probleeme.

Kõne all olid reaktori lahtivõtmise, tuumakütuse eemaldamise ning transpordimise ja kiirgusohutusega seotud küsimused. Praegu on olemas esialgne informatsioon, et varaste väljavõtmine reaktorist peaks algama 4. aprillil ning et kasutatud tuumakütus viiakse Eestist välja, kuid edaspidise kohta puudub veel

selgus.

Nõupidamisest võtsid osa Rahvusvahelise Aatomienergia Agentuuri, Euroopa Liidu ja Soome välisministeeriumi esindajad ning eksperdid Soomest, Saksamaalt ja USA-st. Eesti esindasid nõupidamisel välisministeeriumi kantsler Alar Olljum, Eesti-Vene läbirääkimiste sõjalise töörühma juht Ago Tiiman ja Paldiski töörühma juht Mark Sinisoo ning Meteoroloogia ja Hüdroloogia Instituudi peaspetsialist Henno Putnik.

BNS/EK

Eesti on 42 300 Vene kodanikku

Venemaa suursaatkonna andmetel elab Eestis praegu 42 300 Venemaa kodanikku, ütles Riigikogu ees esinemas minister Peeter Olesk. Tema sõnul ei tea Eesti võimud, kes need inimesed on, kuna Vene saatkond ei avalda oma kodanike nimesid.

„Venemaa suursaadik Aleksandr Trofimov kiitis mulle mõeldud aasta lõpul, et nimesid ei avaldata nende inimeste endi palve, kuna nad kartvat tagakiusamist. Osaline võimalus kontrollida, kes need inimesed on, tekib siis, kui Kodakondsus- ja Migratsiooniamet saab teatuse arvata nad Eesti kodakondsusest välja,“ märkis Olesk. Esialgu on sellised teatused esitatud vaid kaks.

Ministri sõnul rakendab Venemaa teadlikku toetluskodakondsuse ideoloogiat, mille kohaselt ei pea Vene kodanikut teatama teise riigi kodakondsuse loomisest. Seetõttu ei tea Eesti võimud, kas need inimesed on Vene kodanikud, toetluskodakondsusega või hoopis ilma kodakondsuseta isikud. Oleski sõnul on Eesti kodakondsuse naturalisatsiooni korras saanud 11 000 inimest. Ministeerium ei välistanud, et ka nende hulgas on toetluskodakondsusega inimesi. Olesk tooni-

• WASHINGTON (Reuters) — USA on valmis Lõuna-Koreasse „Patriot“ tüüpi õhukaitseraketet saatma, mis Lahesõjas laialdaselt kasutatimise leidsid. Kuigi need hiljem tublisti kritiseeriti (nad ei olevat mitte iiga pauguga plüta läinud) on Lõuna-Korea valitsus siiski need saata palunud, sest nad näivad kartma võimalikke rünnakuid Põhja-Korea poolt, kel olevat nüüd ka tuumapõhised kassimaaraketid.

• PORT-AU-PRINCE, Haiti (AP) — USA on suurendanud survet praegusele Haiti hantavalitsusele, külmutes nende pangaarved USA-s ja keeldudes külastamisest andmast vastavot soovil avaldand Haiti õhuvõrilede. Nagu me varem mainisime, käis presidendikandidaat (või eksiipresident) Aristide ka Kanadas endale abi nõudmas. Aristide nõudis USA-s et teda 6. veebruariks ta ametikohale taastataks. USA keeldus seda lubamast.

tas, et Eesti julgeoleku huvides ei tohiks siin luua suurt Vene kodanikkonda, kuna sel juhul tekiks Venemaal võimalus sekkuada Eesti siseasjadesse ja Vene kodanikud võivad hakata esitama territooriaalseid pretensioone. BNS/EK

USA ei nõustu

(Algus lk. 3)

se programmi kohta mainiti, et sellega tahetakse alustada lähemal ajal eriti ühistreeningu läbiviimiseks. NATO liikmeks saamise asjus kõnelejad mingit kindlat ajalist vastust ei andnud kuid mainisid et see võib võtta aastaid. Kõnsmusele, et mis ergutus on Venemaal vähendada oma sõjaväge, vastati et USA abistab Venemaal sõjaväelaste treenimiseiga tsiviilelukute saamiseks, sõjatoetuse muutmiseks tsiviiltoetusteks, majutuse ehitamiseks õhvitseridele ja tuumarelvade kõrvaldamiseiga. Kõnsmusele ka Vene on täitnud rahvusvahelisi lepinguid vägede vähendamise kohta, mainiti et ta paistab selles suunas liikuvat kuid vähendamise tähtajaks on 1995. Kui Vene poliitiline olukord peaks minema teises suunas kui USA seda soovib, siis Ühendriikide valitsus muidugi võtab teise suuna ka kaitseküsimustes. Mis need võivad olla, ei ole praegu teada.

Kõnsmusele Ühendriikide reaktiooni viimaste päevadel toimunud tagasimeetlusele Venemaal, vastati et sealse parlamenti valimiste tagajärjed on suureks pettumuseks nagu on ka turumajandust poolda-

Rahvusvahelised eksperdid reaktori demonteerimiseks

Stockholmis jõudis 26. jaan. lõpule Paldiski tuumaareaktorite likvideerimise tehnilisi probleeme käsitlev nõupidamine.

Sellest võtsid osa Rahvusvahelise Aatomienergia Agentuuri, Euroopa Ühenduse Komisjoni, Eesti, Vene ja Soome delegatsioonid, samuti Soome, Rootsi, Saksamaa ja USA eksperdid. Eesti delegatsiooni juht, välisministeeriumi kantsler Alar Olljum ütles, et nõupidamisel vahetati informatsiooni ning Vene pool esitas mõningaid andmeid oma plaanide kohta Paldiski reaktoreite demonteerimiseks. Teiste riikide ja organisatsioonide esindajad teatasid oma valmisolekust osaleda demonteerimistöödel Paldiskis. Rootsi, Soome, Saksamaa, USA, samuti Rahvusvaheline Aatomienergia Agentuur teatasid, millisel määral ja kuidas saavad nad kaasa aidata Paldiski reaktoreite demonteerimisele.

Venemaa esindajad teatasid, et on nõus kaasama Paldiski tuumaareaktori demonteerimise planeerimise ja mingil määral isegi tuumaareaktori demonteerimise läbiviimiseks rahvusvahelisi eksperte. Venemaa lisas, et rahvusvaheliste ekspertide juurdepääs tuumaareaktoreile on võimalik alles siis, kui sealt on eemaldatud mõned sõjasaladust kujutavad detailid. Vene poole sõnul võtab nende väljavedamine aega 6 kuust kuni 1 aastani.

25. jaan. saabus Tallinnasse teine partii Israeli relvi

Kaitsejõudude peastaabi infoosakonna juhataja Jyri Kork ütles, et 25. jaan. saabus Tallinna sadamasse teine saadetis Israelist ostetud relvi. Korgi sõnul läheb enamik saabunud relvi kaitsejõududele. Osa relvaparitiist on juba sihtkohtadesse ära saadetud. Saabunud relvade arvu ja tüüpi polnud Jyri Kork nõus avalikustama. (BNS/EK)

Kodutütarde esindajad käisid peaministri juures

Mart Laar kohtus mõeldud nädalal Toompel Eesti Kodutütarde esindajatega. Valitsusjuhile anti ülevaade organisatsiooni tegevusest. Kodutütaretute on andnud ligi 700 noort ning lähiajal peaks liikumise täienema veel 300 liikmaga. ETA/EK

ÜHEL HÄÄLEL, ÜHEL MEELEL

Selline on muusikakasseti pealkiri, mis on sisemänginud Eesti Piirivalveameti puhkpilliorkestri ja Tallinna Tehnikaülikooli Meeskoori poolt.

„Kuldne õhtupäike“, „Täna me liigume“, „Sõdurid“, „Singeri main“, „Jäa vabaks Eesti mees“, „Kott hakkas nurgas liikuma“, „Ka-ka-ka-Kati“, „Metsavendade laul“. Need ja paljud teised laulud, mis on meile kõigile väga tutud ja mida me oleme iiga ja jälle koos laulnud, on nüüd esitatud vormis, mida me oleme kaasa oodanud. Reibas marsš, rõõvade meeslaul, hea muusikaliine tase ja kõrge salvestus kvaliteet otse kutsuvad kaasa elama ja ka kaasa laulma. Ei puudu ka humor.

Kassett, mis peaks olema iiga eestlaste olemus.

Saadaval Eesti Maja Restoranis. Hind \$12.00

ÜLEMAAILMSE EESTI KAITSELIIDU TOETUSFOND

Vajaliku varustuse murestemiseks EESTI KAITSELIIDULE

Saatja nimi: _____

Aadress: _____

Käesolevaga saadan Eesti Kaitseliidu toetuseks \$ _____

Toetaja allkiri: _____

Toetusd saata Ülemaailmse Eesti Kaitseliidu Toetusfondi nimele: Toronto Eesti Ühispank, arve nr. 8834-0, 958 Broadway Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6 Canada, või c/o Ülo Tamre, 407-100 Observatory Lane, Richmond Hill, Ont. L4C 1T4 Canada

Toetaja soov: avaldada ajalehtedes: ja _____ / ei _____; ainult toetuse suurus: ja _____ / ei _____; Lisa: Tšekk või rahakaart

USA ja Vene pole Balti riikide kohta salakokkuleppeid sõlminud

Venemaa ja USA pole sõlminud salajasi kokkuleppeid, mis võiksid Läti suveräänsust ohustada, kinnitas Läti president Guntis Ulmanis.

Sellise järeledeni jõudis ta pärast mõeldud neljapäevast telefonikõnelt USA presidendil Bill Clintoniga. 30-minutilise vestluse käigus rõhutas Clinton, et kodakondsuse ja inimõiguste järgimise probleemi ei tohi mingil juhul sihid Vene vägede väljaviimise küsimusega.

Pärast 10. jaanuaril Riias toimunud intensiivse pole Ameerika Ühendriigid oma seisukohta Vene vägede väljaviimise küsimuses muutnud ning arvavad, et Läti peab kodakondsuse ja inimõiguste kaitse probleemiid ise lahendama, võttes sejuures arvesse CSCE soovitusi, rõhutas Ulmanis. Clinton informeeris Läti presidenti oma Moskva-visiidil tulemustest ning teatas, et USA-Vene tippkohtumisel arutati ka Skruna radarijaama küsimust. Clinton pooldas sellekohaste läbirääkimiste jätkamist ja kompromissilahenduse leidmist. (BNS/EK)

Euroopa Nõukogu laiendamise ettepanek tunnistati ebaküpseks

„Ilmselt läheb ettepanek uuesti komiteedesse tagasi,“ arvab Kalam. Laiendamise ettepaneku kaasanud diskussiooni käigus esitati väga selgeid seisukohti Venemaa suhtes.

„Üks Euroopa Nõukogu peasekretäri kandidaat Daniel Tarschys ütles oma esinemises, et Venemaa on näidanud lugupidamatuse märke oma naaberriikide suhtes,“ ütles Kalam. Ainult Soome delegatsioon on pärast Soome peaministri Esko Aho esinemist avaldanud väga selget toetust Venemaa kiirele vastuvõtmisele Euroopa Nõukogusse. Diskussiooni käigus võitis sõna ka Tunne Kalam. Oma sõnavõtus rõhutas ta, et EN-i vastuvõtmisel mängivad geograafiliste piiride kõrval suurt rolli ka kultuurilised ja poliitilised kriteeriumid.

„Eesti seisukoht on see, et Venemaa võib Euroopa Nõukogu liikmeks astuda juhul, kui Eestis ja Lätis viiakse välja Vene väed, Venemaa loobub lugupidamatust poliitikat naaberriikide suhtes ning teeb riigis ehtsad demokraatlikud ümberkorraldused riigis,“ ütles Kalam oma esinemises. „Juriidilise komitee esialgne raport

Ülemaailmse Eesti Kaitseliidu toetusfond

Toetajate nimekiri

\$530 — Viktor Mathiesen
\$500 — E. Enno, Linda Saarniit
\$300 — Eesti Kodu „Kultuuriring“
\$US200 — Long Islandi Eesti Selts
\$US100 — Robert Karia
\$100 — P. Einpaul, Albert Saar-
na
\$60 — S. Suurmaa
\$50 — Emilie Kalkun
Ei soovi toetuse suurst avalda:
d: Vilma Niinemaa, Aino Niedzwieski, Karin Kaasik, Leida Kelt.
Ainuuümiseid 1 (\$1000)
Suur tänu Eesti Kaitseliidu toetajale!

Üleskutse:

Pöördume kõigi Eesti Organisatsioonide ja kaasmaalaste poole tungiva palvega toetada Eesti Kaitseliitu!

Anname igaüks oma tõhusa toetuse Eesti Kaitseliidule Eesti Vabariigi Aastapäevaks!

Ülemaailmse Eesti Kaitseliidu Toetusfondi juhatus nimel,

ÜLO TAMRE, esimees

Richmond Hill, 24. jaan. 1994.a.

Riigikaitsekomisjoni esimees vahetus

Vastavalt Riigikogu kodukorra seadusele on alates 21. jaanuarist riigikaitsekomisjoni esimees Peeter Lorents. Komisjoni esimehe ja aseesimehe valimised 1993. aasta 16. septembril said Rein Helme ja Peeter Lorents võrdset hääli ning kodukorra seaduse järgi vahetuvad hääle võrdsuse korral komisjoni esimehed iiga 90 tööpäeva järel. Veel kinnitas Riigikogu juhatus kuningriiklaste fraktsiooni liikme Rein Kikerpilli ülemineku sotsiaalkomisjoni liikmeks. BNS/EK

Eesti kohta on juba valmis ja see on täiesti positiivne,“ kinnitas Kalam.

Kõneldes Eesti delegatsiooni tegevusest istungil, rõhutas delegatsiooni juht Tunne Kalam, et keskendumisele Eesti positsioonide selgitamiseks, eriti küsimustes, mis puudutavad suhteid Venemaaiga. „Samuti püüame leida uusi sõpru, eeskätt nende maade seast, millega seni on suhtelised vähe sidemed olnud ja kus meid vähe tuntakse“. Sellisteks maadeks nimetas ta Lõuna-Euroopa riike ja Vahemere-maid. Näiteks olid Eesti delegatsiooni kohtumised Albaania ja Türgi delegatsiooniga. (BNS—ETA/EK)

USA senat lubab Bosnias relva-embargo lõpetada

WASHINGTON (Reuter) — USA senat hääletas maha relva-embargo Bosnias, öeldes et USA ise peaks vastavast sõjalist abi andma sealsele legaalsele (moslemite) valitsusele. ÜRO Julgeolekunõukogu on seni relva-embargost kinni pidanud, mille tagajärjel endistele Jugoslaavia vennas-vabariikidele relvaabi ei anta ja ka mingeid relvi ei müüda.

Kuid praktiliselt karistab see vaid bosnia-moslemid (ja osalt ka kroaate) kuna bosnia-serblased Serbia osariigi valitsusel, kelle kätte Jugoslaavia sõjaväe-arsenalid jäid, otseselt abi saavad.

Seetõttu võitis moodnud juunis USA Kongressi esindajatekoda vastu resolutsiooni, embargo lõpetada ja bosnia-laske vähemalt 200 miljoni USA dollari väärtuses relvaabi anda. Seda resolutsiooni toetas nüüd ka USA senat, kuid äsja hoiatas Saksamaa riigikantsler Helmut Kohl läänelähtiselt sõjaliselt Bosnia konflikti sekkumast. Prantsusmaa nõuab „karistust“ serblastele ja näiteks Tuzla lennuvälja

jõuga avamist, kui serbia geriljad seda ikka veel blokeerida püüavad. Peamiselt soovivad prantslased näha USA õhujõude seda „võimupoliitikat“ teostamas, kuid seni on USA valitus keeldunud.

Riigisekretär Warren Christopher ütles hiljuti, et kui ÜRO (või NATO) otsustab Serbia vastu sõjalist aktsiooni alata, on ameeriklased sellest valimis osa võtta, kuid üksinda nad oma sõjajõududega ei sekku, olgu siis kanadalased Srebrenica ümberpiiratud või mitte. Viimaste teadete järgi olevat selles ümberpiiratud kontingendis juba kolmas sõdur kergelt haavata saanud.

Hubane ja lõbus uue-aasta vastuvõtt E.M. kohvikus

Enno Õnapuu on teinud Toronto Eesti Maja kohvik/sööklä keskseks rahva-kogunemise kohaks kõikidele eestlastele. Ta on suutnud seda teha oma meeldiva isiksuse ja mitmekülgselte annetega ja seal töötavate abilisestega. Nendel eeldustel ei saanud ka uus-aasta vastuvõtt sell teistsuguseks kujuneda.

Meeldivald dekoreeritud kohvik/sööklä oli viimse kohani täis. Juba sinisened pakkus peo-permees tujulaile tervituseks klaasi likööri ja pani neile kaela värvilise kaelake. „Tahame, et Teie siin end koduse ja lõbusana tunnete. Head vana-aasta lõppu!“ Väga hea orkestri-muusika meelitas ka kohe tantsupõrandale ja tantsulõigaid leidus peo lõpuni. Vaheajalõigad löi rahvas ise orkestri saatel lõbusaid eesti ühislaule ja Õnapuu oma noore naisega esinesid ka lauludega. Uudsusena tegid nad sedakord ka pistu musta kinnist. Meeldejäävaks oli vast see, et võorstustaja ühe meeskülalise kaelas oleva lipsu pooleks lõikas. Mees

oli sellest omavolits suuresti kohunud. Kuid ennäe, korraga oli tal jälle terve lips ees. Viidi läbi ka loterii, mille peavõidu sai pr. Kraavi.

Osavõtjatele serveeriti maitsvat soojat toitu. Veini oli laudadel rohkesti ja uus aasta võeti vastu vahuvõitu, traditsiooniliste õnnesoovide ja Eesti hümniga. Eesti kombe kohaselt hünniti ka õnne.

Oli tõesti hubane, meeldiv ja eestipäraselt lõbus koosviibimine. Õnapuu ja tema lõbusad kaaslased olid suutnud oma programmi-ga kokku liita paljudest erinevatest ringkondadest kokku tulnud inimesed. Sellist eest neile kiitus!

ROBERT KREEM

LÕUNA-FLORIDAST

Stigsel kui ilmad ilusad, oli sinine seltskondlik elu pisut loid. Selle põhjuseks olid ka kõrval-tegurid, nagu jutud kahe kogodu-se ühinemisest, mis oleks olnud väga kasulik kõikidele. Peale selle kui peapiiskop siin käis, tehti olukorra mitte-teadmises väärarid ettepanekul, mis kedagi kuhugi ei viinud, ega ka kedagi ei ühendanud, vaid andis suu-rimast hoogu neile kes kunagi sinise eesti ühiskonna tööst pole osa võtnud. Veel takistasid mit-me sinise juhtiva inimese lu-murded, mis erakordselt süües ühiskonda tabas.

Detsembri keskel läksid ilmad jahedaks. Sadas palju, oli pilves ja valitsesid valjud tuuled mis tegid ookeani ääres suvitamise ebamugavaks. See pahade ilmade laine kestab siiani.

Nüüd on sinine seltskondlik tegevus täied tuured peale võtnud. Iga ku, nagu kord ja kohus, on ka kahe kogodu jumalatenistused. Siis kord kuus Lõuna-Florida Eestlaste Koondise mitmesugused

üritused, mis toovad suuremal ar-vul rahvast kokku. Nüüd kus ilmad on küllalt kaua halvad olnud, on loota ilusaid ilmu, nagu tavaliselt on olnud. Lõuna-Florida Eestlaste Koondise juhatus on sellega arvestanud. Ükste ees seisab Eesti Vabariigi aastapäeva pühitsemine.

Koondise juhatus on teinud hiin-töö et väärkõlbi siia-tulijaid Vabariigi aastapäeval vastu võtta. See on olnud juba 20-nd aastane traditsioon, kus inimesed tulevad pea-giast maailma-osast siia sooja päi-kese alla Vabariigi aastapäeva pühitsemise. Siin kohtutakse vanade tuttavatega Eestist, sõjakaas-lastega, inimestega põgenike teekondadelt j.n.e. Tihti on vaja suu-remaid rüme, et kõik saaksid mu-gavalt osa võtta. Üks nõue on ol-nud algestuse peale, igal mehel olgu lips ees.

Tänavane Vabariigi aastapäev peetakse nagu alati, L.F.E. Koondise korraldusel, suures mugavas Shriver Club ruumides 1717 N. Andrews Ave., Ft. Lauderdale'is. Seal on hea parkimise võimalus

OTWAY HERBALIST

300 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N6 — Tel. 463-5125

Ravimtaimed, tervislikud toidudained, vitamiinid ja mineraalid. Nõuannet ja teenindamine eesti rohuteadlase poolt.

A. Toiger

„Põrgupreester“

Selle pealkirja all („Hell's High Priest“) kirjutavad USA korrespondent Reed Irvine ja Joseph C. Goulden ajakirjas „Soldier of Fortune“ olukorrast Haiti ja tema praeguse eksil-presidenti Jean-Bertrand Aristide'i mainest. Aristide on nende ridade kirjutamisel Kanadas — ta ilmus TV-ekraanidel esmaspäeval, 24. jaanuaril, raputades Kanada peaministri Jean Chrétien'i kätt — ilmselt oli see lubanud kaasa aidata tema „troonile“ taastamisel. Pärast mitmekordset kõhklust on USA keeldunud teda enam aktiivselt toetamast, kuigi president Bush'i poolt alustatud embargo Haiti vastu edasi kestab.

„Kas Ameerika sõdurid hakka-vad praegusest lõpmatus vägivallatsemisest Haitil osa võtma?“ küsivad ühlanimetatud autorid oma artiklis (SOF, jaanuar 1994, lk. 33). „Clintoni administratsiooni teatas 21. juulil, et ta saadab Haitisse 350 USA sõjaväepolitseiniku, et treenida kohalikke politsei-võime ja aidata Aristide'i tagasi tema troonile. Oktoobrikuus tõstis ta selle arvu 600-le, kuna „Aristide'i või tähendaks suurt võitu ka demokraatiale ja Haiti rahvas-tikule.“ Valge Maja kohaselt oleks see USA kontingent osa ÜRO meeskonnast, kes Haitis rahu taastaksid. Ühlanimetatud autorid ütlevad veel, et see asi samaneb väga 1915 alustatud aktsioonile, mil president Woodrow Wilson saatis USA dessantväelased (mari-ne) Haitit „abistama“ ning nende okupatsioonist kehtis kuni 1930. aastani. Nad pidid tublisti verd valama et „demokraatiat“ taastada ja nende töö tulemusena ilmes arene-li rahva poolt valitud „papa Doc“ Duvalier, kes valitses palja terrori abil. Nüüd arvavad kom-mentaarid, et Aristide oleks järg-mine „papa Doc“ kui mitte veelgi hullem — nad nimetavad teda „põrgupreestriks“.

Aristide valiti presidendiks niisama kui „papa Doc“ kunagi oli valitud — Haiti gangsterite abil, keda seal „lavalas“ (uputus) ni-metatakse.

Septembri 1991 kõrvaldas Haiti sõjavägi ta ametist võrdlemisi „ve-retu“ riigipöördega, andes talle valiku — kas ta astub tagasi või läheb Haitit põhiseaduse rikkumise eest sõjakohu alla.

Ta otsustas tagasi astuda. Sõja-jõud, keda juhatas (ja juhatab veel-gi) kindral-leitnant Raoul Cedras, kes mõnede haitlelaste arvates olevat „võrdlemisi mõistlik mees“, võitis valitsemise ajutiselt üle ja Aristide lahkus maalt. Meedia-kampaania usis ülemäämselt talle seljajata ja temast tehti märter.

igatihele. Seekord on aktuse-päev 26. veebruar kell 3 p.l. Nädalal-pool sellepärast, et väliskülastele on nädalalpool sobivam. Tulge ja nautige ilusat Fort Lauderdale'i randa ja L.F.E. Koondis, kui ainu-ke kõike siniseld eestlast ühendav organisatsioon, korraldab teile üs-sa Eesti Vabariigi aastapäeva-aktu-se ja pärast maitsva õhtusöögi koos tantsuga.

H.H.

Eesti Kodanike Liit aktiviseerub taas

„Eesti Kodanike Liit on sel talvel väga valine olnud,“ ütles üks EKL-i hidristest Jüri Toome-puu. „Ent me kavatsesime väga varsti jällegi aktiivselt tegutseda hakata,“ lisas ta.

Toomepuu sõnul on peatselt ka-vas avaldada EKL-i programm ning läbi viia EKL-i kongress. Toomepuu arvab, et hetkel ei tule midagi välja Riigikogu ennetäh-aegsete valimiste korraldamisest. „Praegused Riigikogu liikmed on sellised, et nad mingil juhul laiali ei lähe ja oma kohi käest ära ei an-na,“ nentis ta. „Seepärast ongi va-ja hakata valmistuma 1995. aasta valimisteks,“ lisas Toomepuu.

Eesti Kodanike Liidu kongressi toimumise aja kohta arvab Toome-puu, et see leiab aset veebruaril 1995. Praegu mõeldakse läbi, milline tegevussuund liidule kõige pa-rem on. ETA/EK

Kontrolljoone ületamine Petserimaal muutub järjest raskemaks

Praegu lubavad Vene võimud Venemaal, Petseri rajoonis olevaid Eesti Vabariigi kodanikke Eestisse ainult Vene välispassi olemasolul. Ütles ühenduse „Petserimaa“ lii-der Tõre Tobre.

Tobre märkis, et praegu maksab Vene välispass 45 rubla rubla, mis on paljudele inimestele küllaltki suur summa. Passe Eesti külasta-miseks antakse sejuures välja vaid neile, kellel on Eestis kõige lähe-dasemad sugulased. Lisaks sellele nõuavad Vene võimud ka Eesti vii-sa olemasolu, mida saab hankida ainult Moskvast. Värska koda-kondusamet on alates 1993. aasta suvest andnud välja Eesti passe Petseri rajoonis elavatele Eesti ko-danikele. Vene võimud loevad Eesti passi võtnud inimesi välistaa-malasteks ning neid kohustatakse võtma elamis- ja tööluha. Samuti kaotavad nad õiguse omada Petseri rajoonis maad ja liikumist vara. Pole välistatud ka 7. jaanuari stin-dumiste kordumise, kui Vene piiri-valve sulges üheks päevaks Värs-ka-Saate tee kontrolljoonest Vene poolele jääva lõigu, mille tulemusena oli Saatele ülejäänud Eestimaast ära lõigatud. Sellise olukorra vältimiseks on plaanis olemasolev ümbersõidutee keva-deks remondida, nii et see oleks sõidetav ka bussidele ja suuretele autodele. (ETA*EK)

rahvusvahelisele survele järele ja kuulutas välja embargo Haiti vastu. Vahepeal valiti Haitis Kõrgkohtu esimese Joseph Nettee presidenti-asetähtsaks, kuid tegelikult valitsejaks jäi sõjaline „hunta“ eesotsas kindral Raoul Cedras'ega.

Nüüd on välja tulnud, et Aristide, peale selle et ta on „välja-tõugatud“ katoliiku preester kes bolsheviksiks läks, on veel meen-taalselt ebaseadlik. Endine Hai-ti poliitilise-riigikooli juhataja, kes aga ametlikult oma nime ei julge avaldada, ütles et Aristide on psühhootik, „manic-depressi-ve“ kes on võimeline funktsioneerima ainult meditsiinilise abil. Kui ta ei võta oma igapäevast liitumidoo-ssi, muutub ta väga irratsionaalseks ja vägivaldseks, karmendades oma pooldajaid „le Bruni protse-duure“ korraldama, korrapäraste valimiste asemel. Loodame, et ta oma Kanada külastamise ajaks on hästi liitumiga varustatud ja ei hak-ka Ottawa valitsusele „le Bruni protseduuri“ organisierima.

Tõlkis ja käpis A.T.

Kahevõistlus (Nordic combined)

Suusakhevõistlajad peab olema rühkelt juhust, sest on vaja sõita ühikult kunstikatega hoovõtura-jalt alla, teha pikk ohulend ja see-järel maanduda suuskadel. Sellega ei ole veel võistlus lõppenud; järgneval päeval tuleb võistelda murdmaasuusatamises 10 või 15 km kaugusel.

Hüppe kaugust mõõdetakse maandumisnõlvakul. Kahevõistlejad lendavad õhus 70–90 meetrit. Mis annab sellise julguse? Noor laps ei tunne hirmu. Noorelt värvatakse kahevõistluseks noori pois-se. Hiljem algajast asja ei saa. Nii selgitatakse turistidele Calgary olümpia K90 suusamäe tipus, kui nad krampilult seina vastu teetu-des hoovõturada silmitsivad.

Kõik Eesti kahevõistlejad on saanud nii eesti kui ka nõukogulik-ku treeningut. Neil oli nii palju edu, et Eesti taasiseseisvumise eel moodustasid eestlased põhiosa N. Liidu kahevõistluse koondisest. Mitme maha telekommentaaritorid nentisid Albertville'i olümpiamängude ajal, et N. Liidu ühendatud

võistkond (mis koosnes 12 endise NL vabariigi sportlastest) oli kao-tunud peaaegu kogu kahevõistluse koondise iseseisvusele Eestile.

Veel on tunnustust eestlasteodule see, et umbes a. enne Albertville'i olümpiat, 1991. a. kevadel, anti N. Liidu koondise treenerite poolt Al-lar Levandile ja Ago Markvardile kaunis suur vabadus oma treeningu kava suhtes. Muidu on venelastele tunda nõuda kõigilt koondise liik-meilt täpselt samast treeningu plaani. Nende range süsteem ker-gesti erandit ei tee. Seekordne erand näitab, et eestlaste treener Tiit Tamm on kõrgelt hinnatud. Tol kevadel ei osanud keegi aimata, et mõne kuu pärast on Eesti kahevõistluseks nagunii eesti treenerite hoole all.

Eesti nimel võistlesid eelmisel taliolümpial Albertville'is Allar Levandi, Ago Markvard, Toomas Türi ja Peeter Heli. Treeneriteks olid Arne Sirel ja Tiit Tamm.

Allar Levandi on hästi tuntud 1988. a. Calgary taliolümpia pronksmedali võitjana. Lisaks on tal rida N. Liidu medaleid alates a. 1981 ja maailmanimestri pronksmedalid. Vaba Eesti esindajana maailma karikavõistluse sarjas püsis ta parimate hulgas, vahel hõbedal, vahel 4. või 5. kohal. KooS Ago Markvardiga teenisid nad Eesti meeskonnale hõbedamedali kahel karikaetapil. 1992–93 hooajal kari-kasarja lõpetas Allar Levandi maailma viienda võistlejana. Kahe-liikme meeskonnana koos Ago Markvardiga olid viiendal kohal. Nooremate kahevõistlejate hulgas on silmapaistvaim Magnar Freimuth.

HELGI LEESMENT

22.—23. jaan. peetud maailmakarika etapil sai kahevõistleja Ago Markvardi (vasakul) hüppemäel 4. koha, Allar Levandi hüpete ja murdmaasuusa kokkuvõttel 7. koha.

Kanadane Connor Olev O'Brien pürib Eesti olümpiakoondisse

Connor Olev O'Brien on Kanadas elav mäesuusataja, kelle ema on eestlanna. Maailma edetabelis asub ta 583. kohal, millest 1961. aastal sündinud spordimees arvab piisavat Lillehammeris mäesuusatamise kahevõistluses 20 hulka tulekuks. (Mäesuusa kahevõistlus on kiirlaskumine (speedskiing) + slaalom.) Et kandidaate esita-mine rahvuslikule olümpiakomiteedele toimuks erialaliitluse kaudu, arutas Eesti Suusaliidu eestseisus 10. jaan. O'Brien olümpiataotlust. Toetus oli ühehääline. Miks ka mitte, kuna Rahvusvaheline Suusaliit (FIS) on O'Brieni olümpiaküpsust kinnitanud. Nüüd jääb oma sõna öelda Eesti Olümpiakomiteele.

„Põhimõtteliselt ei ole EOK väliseestlaste olümpiakoondisse lülitamise vastu“, ütles Eesti Olümpiakomitee peasekretär Gun-nar Paal. „Vastupidi, oleme püü-

nud igati väljaspool kodumaad elavate eestlaste sportlikust lõõgijust teada saada. Seekord tuli taotlus küll üheteistkümnendal tunnil, ku-na olime eelregistreerimisel teata-nud, et Eestil mäesuusatamisel võistlejat ei ole. Teeme aga kõik selleks, et norralased nõustuksid ühe eestlase mäesuusatamises siiski vastu võtma.“

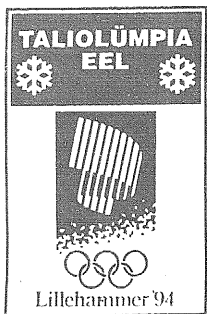
Kui Lillehammeri olümpiamängude korralduskomitee vastus on jaatav ja ka Eesti Olümpiakomitee Kanada eestlaste olümpiakoondisse arvamiskogus nõustub, siis on Connor Olev O'Brien teine läbi aegade Eestist olümpiamängudel esindav mäesuusataja.

1936. aastal Garmisch-Partenkirchenis kuulus Eesti võistkonda alpi-kahevõistluses tollal Saksa-maal elanud Karin Peckert-Fors-man. Kiirlaskumises oli ta 31., slaalomis 21., kahe ala kokku-

Lillehammeris sõidab 26 eesti sportlast

Eesti Olümpiakomitee (EOK) kinnitas 26. jaan. täiskogu koos-olekul meie olümpiakoondise koosseisu 26-liikmelisena. Lillehammeri taliolümpiamängudel on olümpiakõlas Eestile eraldatud 23 kohta. EOK soovib aga mängudele saata lisaks veel kolm sportlast, kellele otustati Rahvusvahelisel Olümpiakomiteel taotleda lisakohti. Koondise sõidab kaasa 20 inimest: treenerid, arstid, määrde-meistrid jt. (BNS/EK)

• Tallinnas peeti Maailma Karika sarja kuulunud vehklemisturniir, kus Tallinna Mõõga sai endale itaallane Stefano Pantano. Kaido Kaabermäe jäi 16. kohale, Üllatuslikult oli kohale tulnud ka 22 aastast Eestist eemal olnud omaaegne vehklemiskoolmeister Jaan Veanes. Intervjuus spordiajakirjanikuga tun-nistas Veanes, et alles 1992. aasta alates sai võimalikuks tema tulek Eestisse, sest ta kargas ära Rootsi kuni N. Liidu sõjaväelane ja koos olnud automaatselt riigireetur ja mahalaskmisele mõistatud. R.V.

Kuulutamine
"VABA
EESTLASES"
täidab oma eesmärgi!

võttes 37 võistleja hulgas 26.

14. jaanuari „Spordileht“ (Võib oletada 27. jaan. BNS-i uudistega saabunud Eesti Olümpiakomitee teatest kolmest Lillehammeris sõitvast lisaspord-lasest, et nende hulka kuulub ka O'Brien. — Toimetuse.)

Ajaloo taustal

Heino Tõnismägi

Riigipiirid ei ole lõõtspill

- Sõjaminister Jaan Soots on rehabiliteeritud
- Mida te temast teate?

ELULOOLOSE ADMEID.

Jaan Soots sündis 12. märtsil 1880. aastal Valgamaal, haridu-se sai Riia Õpetajate Seminai. 1900. a. astus ta vabatahtlikult tsaararmeesse; 1902–1905 õp-pis Vilno Sõjakoolis. 1905–1906 võitis osa Vene–jaapani sõjast, 1906–1910 teenis Moskva 7. grenaderite rügemendis ohvitse-rina, 1910–1913 õppis Peterbu-ri Nikolai Sõjaväe Akadeemias, mille lõpetas staabikapteni au-kraadis II järgu diplomiga, see-järel oli kompaniitülem Saratovis. Esimese maailmasõja puhkemisel teenis J. Soots 16. korpuse staab-is, siis 11. armee ja hiljem ülemjuhataja staabis. 1917. aastal lõpetas ta Kievis lendurite-väealaste kooli. Sama aasta no-vembris tuli J. Soots Tallinna or-ganiseerimise Eesti rahvuslikke vägesid, oli Vabadussõjas Sõja-vägede staabiülema. 17. septem-bri 1919. a. ülendati kolonel Soots sõjaliste teenete eest kindral-majoriks. Ta võitis osa Tartu ra-huläbirääkimistest (delegatsiooni liikmena). 1921. aasta jaanuarist kuni 1927. aastani oli J. Soots sõjaminister, 1927–1932 Sõja-nõukogu liige, 1934–1939 Tallin-na linnapea. Ta oli ka Riigiko-gu kõiki koosseisude põllumeeste rühma liige.

DOKUMENTIDEST (säilita-tud tolleaegne kirjaväsi):

1. „Määrus (kahjuliku tegevuse kahtestamiseks). Tallinnas, 18. septembril 1940. aastal, mina, operatiivvolinik ENSV Sisesejade Rahvakomissariaadi 2 osakonna 2 jsk. Saharov vaadanud läbi nime-tatud materjali kirjelgeliku tegevuse kohta.“

Soots, Jaan Hendriku p. sünd. 1880. a., aadress: Tallinn, Kreut-waldi 11–5, leidis, et Soots, J. kahtlustatakse kuriteos, mis on ette nähtud VNFSV KrK paragrahv 58–4 ja 58–13 ja võttes arvesse, et Soots, J. olles vabaduses võib mõjutada juurdlust ja varjata end kohtu eest, määras: Soots, J. H. vahistada.

Kinnitas: ENSV Sisesejade Rahvakomissar, 19. sept. 1940. a. B. Kumm (allkiri).

Käesolev määrus on mulle kuul-tatud — 20. sept. 1940. a. J. Soots (allkiri).“

„2. Süüdistus (5. oki. 1940. a.): J. Soots on küllaldaselt paljasta-nud selles, et olles staabiülema, viis rida aastaid läbi vaenulikuks mõnestusegevi Nõukogude Liidu vastu. 1924. aastal Soots käsi jalnalt suruti maha ja lasti maha revolutsioonilised töölised ja kom-munistid.“

3. Väljavõte ülekuulamisest 25. nov. 1940. a. Algas kell 20.30, lõppes 01.30.

„Küsimus: Seletage oma isikli-kust tegevusest eesti töötava rahva ja selle eesrindlikuma osa — kom-munistliku partei ning tema liikme-te tegevuse vastu?“

Vastus: Eesti töötava rahva tege-vuse vastu pole mina enese teada mingil viisil tõotanud vaid hoopis vastupidi. Kui on avaranud võima-lused olen püüdnud teha ja olen teinud seda, millest tõolistel on eri-line kasu olnud. Nii näiteks olis Pikalaenu Panga nõukogu liige olen hääletanud selle poolt, et töö-liste haigekassale saaks laenu an-tud ja Tõnismäel asuv maha neile müüdnud, mille tagajärjel haigekas-sa võis Tõnismäele oma haigla asutada ja teda välja ehitada nagu ta praegu on.

Olles Tallinna ülenlinnapea vii-sin läbi kehvatemate ja suure pen-konnaga isikutele korterite ehitami-se Nurmee talu, Samuti viisin läbi 3 koolimaja ehitamist, millest 2 ehitati tõolistel rajoonidesse ja ni-melt Lasnamäe algkooli maja (Põhja Puupapi vabrikul tõolistel rajooni) ja Pärnu maantee koolima-jal. Samuti viisin läbi linna haiglate suurema haavasaakonna ehitami-se, mida eeskätt linna teenijad võivad kasutada. Minu algausel muudeti pensiooni seadust nii, et kõik linna tõlised pensiooni seaduse alla hakaksid käima. Sa-muti viisin läbi 500 lapse suvelo-loni ehitamise Vääna Jõesuus, kus kehvatemate vanemate lapsed võisid täiesti tasuta suvitada.

Kommunistliku partei kui partei vastu pole mul tulnud tegutseda ei ameti poolt ega ka isiklikult.

Kuid kommunistliku partei liikmete vastu on tulnud tegutseda ameti poolt ainult siis, kui nad on sat-tunud tollal kehivate seadustega vastuolul.

Üle kuulas ENSV SRK juurdlus-osakonna ülema al Kivi / allkiri / . Kuid peale sõjatribunali (1924. a.) oli veel üks valus küsi-mus ülekuulajate tarvis. See puu-dutas Vabadussõjas Pihkva rindel 1919. a. mais üle tuln. Punaar-mee diviisikomandöri L. Ritti käe-käiku ja saatust.

Jälgime ülekuulamist 27. mail 1991. a.

Küsimus: Mida Teil on teada Pu-naarmee diviisikomandöri Ritti reetmise kohta?

Vastus: See oli 1919. a. 20. a mal paiku, kui kindral Laidoner oli andnud Eesti 2. diviisi staabis Tallinna telegramm, kus väideti, et punase diviisi komandöri Rittil on saadud kiri, kus kirjutatakse, et ta soovib läbi rääkida Eesti vägede ülemjuhataja esindajaga.

Küsimus: Kes oli saadetud läbi-rääkimistele?

Vastus: Nõupidamisel kindral Laidoneri juures, kuhu sel puhul oli kutsutud ka peaminister ja sõ-jaminister Šrontman ja Asutava Kogu esimees Rei, otustati saata mind ja kapten Šterubek.“

Järgnesid ülalalajased kohtumi-seid Rittiga, ei olnud välistatud ka provokatsioon punaste poolt ning risk oli tohtu. „Eikelegimaa!“ kohtusid L. Ritti ja J. Soots. Rittiga oli koos eestlastest brigadikoman-dör Eik. See operatsioon lõppes Ritti ja Eiki ülenelkuga, kes ei soovinud sõida oma kodumaal ja isamaalaste vastu. Järgnes edu rindel ning Pihkva vallutamine.

Küsimus: Teile nähtavasti tea-

tati andmed, mida Riit avaldas üle-kuulamisel?

Vastus: Ei, sellest mulle ei tea-tatud. (Stin Jaan Soots eelistab vaikida. — Autori kommentaar.)

Küsimus: Kus asub Riit ja mis sai Eikist?

Vastus: Pärast sõda Riit Eestis-se ei jäänud. Ta lahkus Pariisi ja sealt Amerikasse. Eik avaldas soovi sõida Eesti armee, kuhu ta määrati ohvitseriks. Ta langes võitluses vaenlastega.

Kindralmajor Jaan Soots ei langenud aasas võitluses, ta suri Solikamski kinnipidamiskohas 6. veebruaril 1942. aastal uurimis-alusena. ENSV Prokuratuur re-habiliteeris J. Sootsi 29. novem-bri 1989. aastal.

Helme-Tõrva muinsuskaitse klubi ettevõtmisel ja Valga EPT rahva agaral kaasalöömisel avati 1990. a. 21. aprillil mälestuskivi tema sünnikohas (Helmes, Kiiti talu).

Ja lõpetuseks meenunusid sel-lest, kuidas kindralmajor Jaan Soots päästis Eesti riigipiiri, ku-ludes Tartu rahuläbirääkimiste de-legatsiooni J. Laidoneri soovitusel kui Eesti Vabariigi sõjavägede staabiülema.

Rahukõneluste esimesel etapil toimusid ägedad vaidlused riigipi-ride üle. Nõukogude Vene diplo-maatide kava nägi ette, et Vene-maa koosseisu jääb suur osa Viru-maast, alates Kunda mõisast kuni Pungerja jõe suudmeni Peipsi ää-res ja lõunast terve Põltsamaa. Eesti delegatsiooni kava tõmbas riigipiiri idast Luuga jõele ja lõu-nast ulatuslikult alad Pihkvamaas, sest seal elas arvukalt eestlasi (kolal üle 100 000 inimese).

(Järg lk. 9)

kirjandus • kunst • muusika

Teiste sõnad omaenda peegliks

Memuaarikirjanduse loeng

Kirjandusõppejõud Tiina Kirss rändab truult igal augustil oma kodumaalt Ühendriikidest põhjamaa loodusesse Metsäliikooli, sihtimaks rahva mõtteid eesti kirjandusele. Hetkel Maccon, Georgias, Mercer'i ülikooli „Interdisciplinary Studies“ teaduskonnas töötades, liikkas ta jaanuari keskpaiku raamatute virmad kõrvale, upitas pisitütre Marika puusale ja võttis ette reisi Toronto.

Oma siinveedetud aega kasutas ta asjalikult. Reedel, 14. jaan. pidas ta ingliskeelse loengu Toronto ülikoolis kus rääkis muuhulgas tsensuurist eesti kirjanduses. pühapäeval, 16. jaan. kõneles ENÜ-le feminismit Eestis ja 17. jaan. õhtul memuaarikirjandusest meie isademaal. Seda nimelt Eesti Õpetooli kutsel Tartu College'is.

Paar kuud tagasi doktooreerunud Tiina Kirssi kuulas veerandsajaline „õpilaskond“. Oues valitses raudne külm, saalis kõitis rahva tähelepanu prof. Kirsi nooruslikult elav, kuid samaaegselt kindlaltalustalt venev esitamisviis.

Me õppisime: tänapäeva eesti kirjanduses esineb memuaarikirjandus väike kuid märgatava osana. Jaan Kross on piltlikult lahterdanud kirjandustesse ja mälu seost asmettesse. Need ajavad kirjanikke kui ka lugejat, mõlema „rändrahnude paigutusest majesteeiliks mälu-kaljumaaistik“ ja kui paljud nendest jäävad teadustamata. See protsess on individuaalne ja kohati seletamatu. „Üks aasta vaibub, teist taltsutad“, kirjutab Toomas Raudam oma romaanis „Miks mitte kirjutada memuaare kui oled veel noor?“

Eesti ühiskonna mineviku väärtustamise seos on eriti huvitav kui ka keeruline meie oma memuaariteaduses. Prof. Kirsi leiab et kõigile teadaolevaid kirjandustööketele vaatamata on just memuaarilvaid muutunud vägagi mitmetahviseks, kuigi tema kõrglane on hetkel mõttusmas.

Hilisel töösutunnil on taasilmunud Juhani Korgu nelja-kõteline „Mälestuse radadel“ mis ilmub 71. aastal ja Bernard Kangro Tartu tsükkel.

Teistest küljest on n.d. suulis-ajalugu, mis Eesti Muinsuskaitse Seltsi poolt raamatute või vihikutena välja antud, näiteks kirjutamata memuaarisarjana ilmunud „paelvün ning kohati hämmastamapanev“ Nikolai Kultase elulugu.

Ka nooremad tegevkirjanikud on hakanud välja andma esseistlik nida võiks uuemaks memuaarivarak nimetada: Mati Undi „Ma ei olnud imelaps“, Jaan Kaplinski „Kust tuli õõ“, Toomas Raudam eelpoolmainitud romaan ja ka Olev Remsu reisikirjad ning Siberikogemuste põhjal rajatud memuaarid/romaanid.

Toomasade 60-ndate aastate põlvkonnaliikmetele lähtudes juhi meie tähelepanu nende üldisele „püüdlusele ennast kaista, õigustada või paika panna, teatud etteheidetel vastates.“ Undi ja Kaplinski kogumiksum tundu T. Kirsi meelest olevat aga uus erikaal.

Dr. Kirsi arvates on n.n. dokumentaalse memuaristika (tihti poliitiline, reportaaž) ning kirjandus-

liku memuaristika (n. „laiendatud autobiograafia“) vahel küllaltki palju põimuvust. Freudi märgistatud mälestamist * kordamist * läbitöötlemist, on läbinud kõik autorid. Sellest võib võrsuda filosofoerimine ja „kirjanduslik“ organiseerimisviis. või nagu Undi ülalmainitud teoses „ei mingeid kommentaare, metateksti või seondumust“, ometi võiks ka temast ammutada sügavat kultuuriloolist tähendust.

Kuivõrd mälu on ka „moraalses mõttes selektiivne, ehk siis täiendatav või retuseeriv“ on käsitletud Viivi Luige hästitutud romaanis „Seitsmes rahukevad“. Ka võib esitada mälulademeid päeviku vormis nagu on teinud Elo Tuglas äsjailmunud teoses „Elukiri“, millest prof. Kirss esitas katkendeid.

Viimasena puudutas T. Kirss eesti kirjanduse, sealhulgas ka memuaarteoste ümberhindamist ja ümberkirjutamist, jäädes lootma meie rahva mõistusele paigutamaks tolleaegseid loominguid oma paratamusest-tingitud konteksti.

Küsimuste ja kommentaaride heites tuli jutuks kuivõrd palju meil siinses ühiskonnas on jäädvustamata memuaarmaterjali mis peatselt mäletajate endidega hahitub.

Kõrgkooli loengutelt tuleb paraku krampilikult süveneda ja taolisi taset ning tihedat infoinotit pakkus ka prof. Kirss. Tema anne peitub aga võimes leida aine südamik ja seda osava täpsusega ning siiralt ja piltlikult esitada. Sedaviisi ka teemast mittepääljateadevatele muutub eesti kirjandusilma tähtsus ja võlu sulaselegks.

RIINA JÕE KINDLAM

Eesti ajalooramat ilmub taani keeles

Taanis ilmub Eesti ajalooramat taanlaste jaoks. Autoriks on Taanis arhiivaraia töötanud Vello Helk, raamat „Eistlands historie – kort foralt“ ilmub Odense Universitetsforlag poolt. Raamatu maht on 220 lk. Viimaste aastate sündmused on huvi Eestimaa ja ajaloo vastu suurendanud. Kuigi eestlasi asub Taanis vaevalt sadakond on neist üks mees suutnud sellega hakkama saada, mida suuremad eesti ühiskonnas oma asukohamaadel pole suutnud.

Vello Helk on rõhutanud Taani osu eestlaste ajaloo, andnud põhjalikuma ülevaate aastate 1940 ja järgnevaist sündmustest ja uuesti järele aastast 1985. Teos on selgitava iseloomuga, see annab lugejale pildi Eesti Vabariigist ja kuidas nõukogude süsteem hakkas vägivaltalt hävitama eesti rahvuslusi ja rahvuskuultuuri, tuues sisse kütitudate asemele võõraid sisserändajaid. Selle uue isandarahva all kannatati 50 aastat, säilitades oma keelt ja kultuuri.

Autor ütleb praeguse olukorra iseloomustamiseks, et „nii kaua kui suurem osa sisserändajast ei soovi õppida eesti keelt ja tunustada eesti kultuuri, vaid peab seda ajutiseks, on oht olema, kes loomadustavad Trooja hobuse, kes põhimel võimalusel tahab likvideerida idapiiri. Nende

Olid ajad, soojendas päike — Metsäliikoolis Tiina Kirss eesti kirjandusilma tutvustamas. Foto: Kindlam

Kultuuri- ja haridusministeerium jätkab reforme

Kultuuri- ja haridusminister Paul-Eerik Rummo ning ministeeriumi ametite juhid tegid 24. jaan. pressikonverentsil kokkuvõtteid valitsusreformiga alanud ümberkorralduste tulemustest.

Suuremad muudatused ministeeriumis algasid 1993. aasta 1. märtsil haridus- ja kultuuriministeeriumi ühendamisega. Minister Paul-Eerik Rummo sõnul on peamine, et reformi tulemusena on nii seadusandlik algatus kui ka praktiline hariduskorraldus nüüd ühe ametkonna töövaldkond. See võimaldab ministeeriumi tegevust pikale ajale ette planeerida.

Kantsler Veiko Jürisson pidas oluliseks, et ministeeriumis on välja toodud ametkonna juhtimise kindlad printsiibid. Koostöös Eesti Tööstuse Kesklitludga püüab ministeerium määratleda kutsehariduse eesmärgid ja arengusuundi. Samuti kavatsetakse sel aastal alustada Eesti kõrgkoolide akrediteerimisega, mis peab tagama kõrghariduse vastavuse rahvusvahelistele nõuetele.

Jürissoni sõnul peab Eestis riikliku kõrgkooli lõpetaja sooritama eesti keele eksami, erakõrgkoolide programmides on sees eesti keel.

meelst on Eesti endine nõukogude vabariik, kes on enda kuulutanud iseseisvaks, mitte okupatsioonilt vabanenud iseseisev riik.“

Venemaa vanakomunistidel ja ekstrimeetel nationalistidel on palju vanu ideid valus: imperium, kujutlus Venemaa eripärast ja missioonist, autoritaarsus, indiviidi põlgamine, vastuolu Läänega. Isegi kui vene pagulastest paljud vihikavad Stalinit, nad armastavad tema vallutusi.

Raamatut vaatlev autor „Eesti Päevalehes“ kahetseb, et sellist eesti ajalooramatut pole rootsi ega ka teistes keeltes. HO

Ministeerium ei kinnita erakõrgkoolide asutamist juhul kui õppekavas puudub eesti keel. Samas ei välistata võimalust, et Eestis kõrgkooli lõpetanu ei oska eesti keelt. Õppeprotsessi eraülikoolides ministeerium ei kontrolli ega saa neile ka ette kirjutada kohustuslikke eksameid. Jürissoni sõnul inimene, kes astub erakõrgkooli, võtab teadliku riski ja võib jääda ilma programmi ettenähtud eesti keelele.

„Eesti keele õpetusette ilmajäänud üliõpilane võib pöörduda kohtusse,“ selgitas Jürisson.

Eestis on peale 13 riikliku ülikooli ja rakendusliku kõrgkooli ka kuus eraülikooli. Ministeerium kavatses 1994. aastal käivitada eraülikoolide akrediteerimise, mis seisneb õppeasutuse enesetanulise ja erapooleks ekspertiisi, kuhu kaasatakse ka rahvusvahelisi spetsialiste. Loomisel on kõrghariduse kvaliteedi nõukogu, mis peab vältima madalastatusele hariduse andmist Eestis. Kooliameti peadirektor Georg Aher märkis kooliameti peamise tööna mõeldud aastal üldhariduskoolide uue õppekava projekti väljatöötamist. Selle tööga olid seotud Kooliamet, pedagoogikaülikool ja 270 spetsialisti koolidest.

Muinsuskaitseameti peadirektori Jaan Tamme sõnul on Eesti muinsuskaitse tähtsaim ülesanne sel aastal liituda rahvusvaheliste konventsioonidega. Praegu on Riiigikogu lugemisel muinsuskaitseasendus, mis jõustub loodetavasti veebruaris. Tänavu on muinsuskaitsele eraldatud veidi üle 11 miljoni krooni. Seda on vähem kui 1993. aastal, mil muinsuskaitse sai eri ametkondadest ühekokku 18 miljoni krooni.

Friedrich Puksoo auhind

24. jaan. anti Tartu Ülikooli raamatukogu kätte viies Friedrich Puksoo (1890–1969) auhind. 25 aastat Tartu Ülikooli raamatukogu juhitanud raamatuteadlase nimelisi preemiat määrab Eesti Raamatuhing parimate eelmisel aastal raamatuteaduse, bibliofiilia või raamatukogunduse alal ilmunud uurimuste eest.

Seekord pälvis Friedrich Puksoo auhinna bibliofiilia ja keelemees Uno Liivaku, kes sai autasu ajakirjas „Keel ja Kirjandus“ ilmunud viiotsalise artikli eest, mis käsitles eestlaste lugemist läbi aegade võrrelduna teist Euroopa rahvastega ja tõi tõi, et eestlased on suur lugejarahvas.

Preemia said ka Rahvusraamatukogu töötaja Piret Lotman raamatu eest „Parlamendiraamatukogust Rahvusraamatukogus“ ja Tartu Ülikooli teadur Arvo Tering USA raamatukogulases ajakirjas ilmunud artikli „Tartu Ülikooli raamatukogu ja selle kasutamine 17. sajandi lõpul ja 18. sajandi algul“ eest. ETA/EK

Vello Helki stipendiaadid

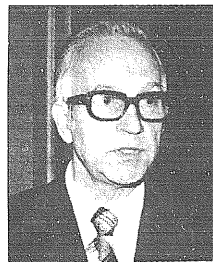
Dr. Vello Helki stipendiumifondist toetust saavate stipendiaadide nimeid tehti teatavaks Eesti Teadusliku Seltsi Lõuna-Rootsi osakonnas korraldatud Tartu Ülikooli aastapäeva aktusel Lundis.

Esimene stipendium, 5000 Rootsi krooni sai Koidu Laur Tartu Ülikooli raamatukogust väljapoole täiendamiseks paberistatseerimise alal Taani Riigiarhiivis ja Kunstiaadeamia juures asuvas Konservatoorie koolis Kopenhaagenis.

Teine stipendium, 5000 Rkr. anti Tartu Ülikooli vanemteadur Arvo Teringile uurimistööks Lundi ülikooli raamatukogus, Taani Riigiarhiivis, Kuninglikus raamatukogus ja ülikooli raamatukogus Kopenhaagenis.

Kolmas stipendium, 3000 Taani krooni anti Tallinna linnarhiiviarile Jüri Kivimäele uurimistööks Saare-Lääne piiskopkonna arhiivis Taani Riigiarhiivis Kopenhaagenis. See on eristipendium fondi asutaja dr. V. Helki sünnipäeva puhul.

PL/H

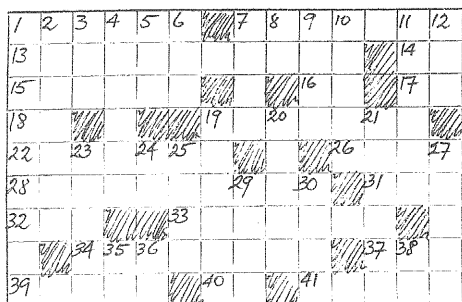

Vello Helk

Spordiameti peadirektor Mati Mark pidas ameti töös tähtsaimaks spordiseaduse ettevalmistamist. Seadus tuleb arutusele eelsevalise Eesti Spordi Kongressil. Praegu viib Spordiamet välisriikide ekspertidega koos läbi viit koolitusprogrammi spordiametnike kvalifikatsiooni tõstmiseks. BNS/EK

Ristsõna nr. 1973

Koostanud ANTS PALLOP

PAREMALE: 1. Mees, kes oli hiljuti kadunud koos E.V. isikutunnistustega, 7. USA osariik, 13. Rohiliskõrvaline endine nimetus, 14. Eitus, 15. Ignoreerimine, 16. Tähestikus 2. järgimööda tähte, 17. Kirjade alguses kasutatav lühend, 18. Kohusetähta — lühendatult, 19. Millegi küljes rippuma (zooloogias), 22. Maa all elutsev väike lühikese sabaga loom, 26. Meheõde, 28. Aine teatavate pagariasaduste valmistamiseks, 31. Kala, 32. Suur vaat, 33. Gibonlaste perekonda kuuluv ahv, 34. Linn Karlshuhest lähtel, 37. Uhtmine, 40. Linn Eestis, 40. Võrgukudumise riist, 41. Vankriteljed.

ALLA: 1. Arikas, 2. 2. Iseseisvuse sünnivaldus riik Aafrikas, 3. Ladinakeelne eessõna, 4. Diadeem, 5. Lühend asutusest, mis vanasti asus Raadi mõisas ja mida hakatakse taastama Tartu kesklinnas, 6. Naiseniimi, 7. Alati, aina, üha, 8. Tähestikus 2 järgimööda tähte, 9. Saar Austraalias ja Tasmaania vahel, 10. Riia lahte Läänemerega ühendav väin, 11. USA osariik, 12. Üks Tartu peatänavaid, 19. Torontos ilmuv Eesti naisteajakiri, 20. Kahvatu, 21. Mehenimi, 22. Müüser, 24. Titani tähis tagurpidi, 25. Linn Ru-meenias, 27. Kalade ujumiselundid, 29. Riidevarn, 30. Linn Jemenis, 35. Kaks sama konsonanti, 36. Tähestikus 2 järgimööda tähte, 38. Tähestikus 2 järgimööda tähte.

RISTSÕNA NR. 1972 LAHENDUS

PAREMALE: 1. Campbell, 8. Ambla, 13. Al, 14. Öövel, 15. Vuurin, 16. Li, 17. Öö, 18. Mai, 19. Ei, 20. Laakmann, 24. RNA, 25. Ahi, 26. Iroonia, 28. Nr., 29. Tema, 31. Mõisnik, 33. Ramadaan, 35. Mirt, 36. Mamma, 37. Vadja, 39. Ei, 40. Aaaa, 41. Kadakas.

ALLA: 1. Callas, 2. Allah, 3. Pöök, 4. Böömimaa, 5. E.V., 6. Leino, 7. Li, 8. Avari, 9. Muinas-maa, 10. Br, 11. Lie, 12. Antarktis, 21. Aitama, 22. Arad, 23. No-maad, 27. Nõnda, 28. Nire, 30. Emma, 32. Ni, 33. Raa, 34. Ava, 36. Ma, 38. Jk.

SOOME APTEEK „SUOMI-KOTI”s

Leaside Community Pharmacy

422-0186

- Meil on täielik valik koduravimeid ja põetuvahendeid.
- Kui teid on arstirohtude kindlustus, siis saate meilt ravimi tasuta — me ise nõutame kindlustuselt siit.

Esmaspäevast reedeni
9.00 h — 6.00 h.
TÄHELEPANU!
Laup. ja pühap. suletud

795 Eglinton Avenue East
Laird ja Eglinton
422-0186

Balti riikide kirurgikeskustes teostatakse täielikku puusa- ja põlvliigese asendamist. Teid teenindavad USA-s väljaõppe saanud kirurgid.

Riga-American Ltd. of Waterbury, Connecticut, garanteerib täielikult nimetatud operatsioonide teostamise Lätis, Eestis ja Leedus.

Operatsioonide eest tasutakse kas USA-s või nimetatud vabariikides.

Täiendavat informatsiooni (inglise keeles) saab telefonil 203-757-5052 või kirja teel aadressil 1201 W, Main St., Waterbury, Ct. 06708 USA.

Modern, total hip and knee joint replacements are now being performed in the Baltic States in centers that are offering services of surgeons that have been trained in the U.S.

Riga-American, Ltd. of Waterbury, Connecticut, is in a position to guarantee the delivery of total hip and knee surgery in Latvia, Estonia and Lithuania.

Payment for the surgery can be made either in the U.S. or in the individual Republic.

Additional information is available (in English) by calling 203-757-5052 or writing 1201 W. Main St., Waterbury, CT 06708 USA.

RE/MAX urban realty inc.
1320 yonge street
toronto, ontario M4T 1X2

Meie esindaja
ANNE LEIUS

Tel. kontoris 928-6833
kodus 921-3245

Professionaalne puhastamine

- Vabaid seinast-seinani ja lahtised • Peened polstermööbid • Draperid, vertikaalsed aknakatted (vertical blinds) • Plekkide ja lõhnade kõrvaldamine • Valpade ja mööbli kaitsmine • Üle 12 aasta kogemusi

Hel. George, 293-3352

Tule suusatama Bruce Trail'i klubiga!

Niagara kose lähedusest kuni ülesse põhja Tobermory'sse (Bruce poolsaarel) kulgeb „Niagara Escarpment” (rinnak), millel jookseb matkarada „Bruce Trail”, mis on 730 km pikk, alustatud 30 aastat tagasi. „Bruce Trail” on tunnustatud looduse ja sellega ka keskkonna kaitsja, hoides loodust ja tema ümbrust harmoonias.

1990. aastal sai „Bruce Trail” erilise tunnustuse osaliseks UNESCO poolt hoolde eest maastiku-kaitsmisel. Matkarada on jäatud üheksasse alajaotusse ja kõige selle eest hoolitsevad „Bruce Traili” vabatahtlikud liikmed. „Bruce Traili” sümbol on nool ja matkarajad on märgitud valgete või siniste värvi lülitudega. Matkatakse kõrgendikul olevatel lehtpuu-metsades ja aasadel, kus külluses huvitavaid taimi ja loomi. Lagedal kõrgendikul avaneb suurepärase vaade ümbruskonna põldudele ja Georgian Bay'le.

Matkarada läheb paljudes kohtades läbi eramaade ja see on „Bruce Traili” nuhtluseks. Siiani on läbikäik eramaadest toimunud maomanikude nõusolekul, kuid pikemaajad hakkab äärmiselt vaevalt võtta. On palju nõupidamisi ja ka vaidlusi matkaraja administratsiooni, maa müüjate, „developperide” ja Ontario valitsuse vahel. Mõnikord on matkarada kinni pandud ja aial silt „Müüa!”, „Bruce Traili” administratsiooni sihiks on see maa tagasi osta rahvale kasutamiseks.

Matkarajal on välja kujunenud reeglid, milledest kinnipidamine on igaühe auasi, näit.: „Hoiu puid, pöösaid, lilli, ära viska prahit maha!” jne. Need lihtsad reeglid aitavad kaasa „Bruce Traili”

Kivist tähtis, mis märgib Bruce Trail'i algust Niagara kose läheduses. Pildil T. Sepp ja A. Eller — Bruce Trail'i kaitsjad.

Foto: H. Sepp

tulevikule ja keskkonna-saastamise ärahoidmisele. „Bruce Traili” liikmed jagunevad rühmadesse: matkajad, jalgratturid ja TTC-jalutajad. Radade algusesse sõidetakse linnast bussidega ja TTC-lased sõidavad linna transpordiga. Talvel on matkamise kõrval suusatamine. Mõõdund aastal lõpus laskis lumi ennast oodata, aga lõpuks ometi saabus lumesadu uueks aastaks. Esimene suusasõit oli Collingwoodi läheduses Duntrooni.

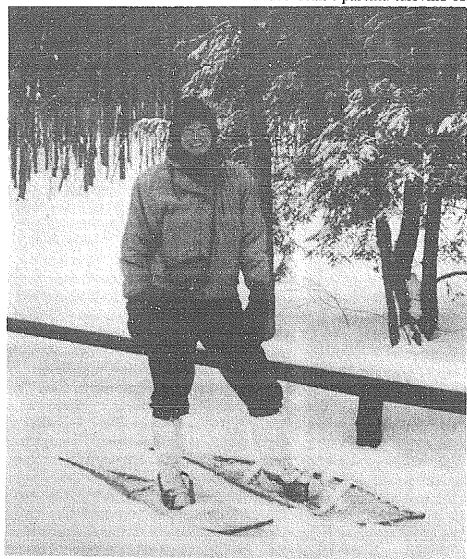
Teel bussis oli aega mõõdund aastale tagasi mõelda. Kuna oli 2. jaanuar, siis ei olnud hilja uue aasta resolutsioone teha. See oli kõigil ühine: Sammume julgelt Bruce Trail'i parema tuleviku eest

ja surume ärimehed-majahitajad kõrgendikult välja!

Aasta programmi juuremismisel leiti, et huvitavam matk oli Hilton Falls'i. See algas juba huvitava bussisõiduga läbi NORVAL'i linna, kus kanada kirjanik L.M. Montgomery oli elanud. Kõrgendikule lähenedes otsisime silmapiiril Robert Bateman'i endist kodu, kus ta oma ilusaimad tööd oli maalilnud. Tema oli ka üks „Bruce Traili” asutajatest. Kaunis oli Hilton Falls'i loorina kividele langev kosk. Põnevaim moment oli Hiltoni kose läheduses olev karsti kraater (lehter), mis oli tekkinud 12.000 aastat tagasi, kui jääsulamise ajal veehoovused tõid endaga kaasa graniit-kive, mis jäid kõrgendiku lohkudesse ja mis kui värtvad keereldes uuristasid kaljusse kraatereid, mis jäid põsima ka siis kui vesi oli taganenud jõesängi. Võtsin just pilti kraaterist, kui meie matkajuhit minu seljakoti rihmast kinni haaras. „Miks?” „Kindluse mõttes! See kraater on põhjatu!” Ilusaim elamus oli matk läbi trillimudele vaiba Grimsby läheduses kõrgendikul. Pingutavam matk oli Osler Bluff'i vallutamine, kus kivine teerada oli lausa püsti ees. Paljudele, ka mulle, oli see esimene treening mägironimises. Sellega olime vallutanud Bruce Trail'i kõrgeima osa, mis oli 500 meetrit merepin-nast.

Erilise kiituse said TTC jalutajad, kes, trotsides vihma ja mõnikord lund kõik Toronto raiinid on läbi jalutanud küll Rouge Valley's, Humber'i jõe ääres, High Park's, Toronto Beltline'i, Sunnybrooki ja Science Center'i raiinides ning Toronto saartel.

Kõike neid resolutsioone vastu võttes olime märkamatuks jõudnud Duntrooni. Maa, mis suvel oli golfiväljak, oli ideaalne pikamaa

Loodusenautilja Eva — kasutame klubis ka lumekingi!

Foto: H. Sepp

(Järg lk. 9)

Prof. Dr. Martin Puhvel 60-aastane

Väliseesti teadlaste arv, kes 1944. aasta sügisel lastena ja oma isa-ema käekõrval olid surnud kodumaalt lahkuma, on üllataval suurt. Tolleaegsetest noortest on aastate jooksul paljud jõudnud silmapaistvatele positsioonidele, saavutades erinevatel teadusvaldkondadel tähelepanu, mis tunnustatakse mitte ainult neile endile, vaid ka ühiskonnale meie väikese rahvale. Sihi kindluse ja visadusega omandati kõrgem haridus vaatamata majanduslikele raskustele uuel asukohtal, ja ajal, mil Eesti oli hermeetiliselt suletud tõttu hajumas vaba maailma teadvusest.

Prof. dr. Martin Puhvel

Martin Puhvel kuulub nende tähelepanuväärivate isiksuste hulka, kellele andud rohkesti väimseid ande. Ka rahuliku meelt, osavõttlikust ja loomupärast soojust oma perekonnale ning sõpradele. Kuna juubilär teadmehena on suure osa oma elust olnud seotud nimeka McGill'i ülikooliga Montrealis, võiks see eeldada põhilist konservatiivsust. Küll pole aga Montreali taline Uue Maailma suurlinn, vaid üldise arvamusel järgi Põhja-Ameerika ning kunagise Briti imperiumi Pariisi.

Sündinud 9. detsembril 1933. a. Tallinnas Karl ja Meta Puhveli (neiuena Pärn) teise pojana, mõeldud ta lapsepõlvetalvel pealinnas pereisa töö tõttu Põllutööstusministeeriumi Katastri Ameti juhatajana. Suviiti elanuti talus Aegviidu lähedal, kus perekonnale kuulus Uuejärve hõberubasekasvatus. Nii olid noorukiaastad — nagu see on omane igale elava kujutlusvõimega, ärksale poisile — isendast-moistataval seiklusrohked.

Pärast algkooli neljanda klassi lõpetamist Tallinnas 1944. aasta kevadel algas Martinile tõeliselt juhtumusterohke, kuigi karm ajajärg õnneliku lapsepõlvetoode kaotamisega ning perekonna siirdumisele „ingelrastera“ Soome, kust veel sama aasta sügisel põgeneti Rootsi. Kui pere 1949. aastal rändas edasi Kanadasse, jäi Martinil ka Gävle linna keskkooli lõpetamiseks kaks klassi puudu. Ometi toimus Puhvelite noorema võõrharidustel tõlde veelgi ebatavalisem hüpe — puuduajand kooliastelaste vaatamata alustas ta 15-aastasena õpinguid Montreali McGill'i ülikoolis. Selle lõpetas ta 1953. a. B.A. kraadiga inglise kirjanduse alal Shakespearil nimelees kuldmedaliga, millele järgnes juua 1954. aastal magistrikraadi (M.A.). Doktorikraadi (Ph.D.) saavutas Martin Puhvel 1958. a. alal Harvardi ülikoolis juures, kus ta väitkirjaks oli soome-ugri võrdlev rahvaluule.

Juubilär ise põhjendab siirdumist rahvaluule ja mühtoloogia valdkonda juba lapsepõlveteel tekkinud huvi tõttu, mil ta innuka lugejana avastas kirjanduse — eriti aga luule — võlu. Et elukute valikut tuli kaaluda ka praktilisi nõudeid, siirdus ta õpetamistegevuse nõudeliku alale, tõustes mõne aja järele lektori ja assistent-professori positsioonile täiskasajaliseks professoriks. Õpetamise kõrval on ta leidnud suurt loominguõnnu uurimistöö, kus vaimsega võimalik hõlpsam panna kunagiste loojate hingekannet.

Kui Martin Puhveli loengud inglise kirjanduse professorina on inspireerivaks avastuste jagamiseks oma õpilastele vana ülikooli akadeemilise õhkkonna (haruates keadegest inglise kirjandust, vanc. kandavaia keelt ja kirjandust, jne.), siis võib väljaspoolgi seista sellest osa saada

tema arvukate trükitis ilmunud teaduslike tööde kaudu.

Ülikooli lõpetamisel omandatud Shakespear'i kuldmedalile on järgnenud teisi tähelepanuväärseid tunnustusi preemiade ja stipendiumite näol. Samuti kohustusid loenguid konverentsidel eri maadel: folkloori, müüte ja traditsioonide käsitlevaid diskussioone ja esinemisi Montreali ning Toronto raadio- ja televisioonis; rohkelt õppe- ja uurimisretki USA-sse, Inglismaale, Islandile, Iirimaa, Prantsusmaale, Rootsi ja Soome.

Samal ajal kui Martin Puhvel kuulub mitmesse oma eriala hõlmavasse organisatsiooni, ei saa märkimata jätta olulisi liikmepositsioone nõuandvates komiteedes nagu Canada Council Selection Committee for Leave Fellowship for Professors of English, Editorial Advisory Board of „Florilegium“ (Carleton University Studies in Classical and Medieval Literature) j.t. Isendastmõistatavaks on paljude magistri- ja doktorikraadi taotlejate töö juhendamine, kuusjuures ta on üheks Kanada ülikoolide doktori väitekirjade väliseksamineerijaks. (Tema elulugu, hariduskäik ja saavutused on märkimist leidnud teatmeteostes nagu „Who's Who in the World“ ning „Directory of North American Scholars“.)

Neile, kes Martin Puhvelit isiklikult tunnevad või ainult põgusalt näinud ta imposantset kuju, ei tule üllatusena noore mehe ülikooliaegsed harustused ja võimed sportlasena. On ootuski loomulik, et ta oli McGill'i meister poksis, esindades oma ülikooli nii poolraskekaalus kui raskekaalus, olles raskekaalu finalist Kanada ülikoolide vahelisel meistri võistluses 1954. a. Torontos. Ka võistles ta edukalt lauatennises nii Montrealis kui Harvardi aastatel Bostonis, USA-s. (Noorusaegne võistlussport on hiljem asendunud murdmaasuusatamisega talvel, tennisega suvel ja kütimisega sügisel.)

Sarmika ja andeka elukaaslees Kersti (neiuena Arvo) ja Martin Puhveli järglastena rõhuvad pojad Toomas ja Kristjan oma isa ja onu, lugupidatud õpetajate Jaan Puhveli, jälgedes — Toomas tootledes doktorikraadi filosoofias Pennsylvania ülikoolis ja Kristjan õpib maateaduse tudengina Concordia ülikoolis Montrealis.

Nagu iga teinegi rahvuslikult häälestatud eestlane on Martin Puhvel aktiivselt ja abivalminas osa võtnud eesti pagulasühiskonna tegevusest, pühendades end nõnda kahele eripalgelisele ühiskonnale. Kuigi teaduspõlli künkjä, on talle eriti südamealähedane olnud Eesti saatuse ja tragöödia tutvustamine Lääne-maailmas. Nii oli ta Eestlaste Kesknõukogu Kanadas liige

EESTI KUTSUB '94

TORONTO—TALLINN

(ja tagasi, Helsingi või Amsterdam kaudu)
TALVEL KUNI 31. MÄRTSINI 1994

\$799*

KEVAD (20. mai–10. juuni) ja
SUVI (11. juuni–23. august) (7–60 päeva)
Lennud Toronto—Helsinki—Tallinn ja tagasi

\$950—\$1095*

Lähemaks infoks helistage

Goliger's Travel
SINCE 1955

OPERATED BY ORAV TRAVEL INC.,
5550 YONGE STREET, (at Finch)
NORTH YORK, ONTARIO M2M 4G3
Tel. (416) 221-3113
FAX (416) 221-4085
ONTARIO REG. 9228277
TOLL FREE — 1-800-361-9487

* Plus lennuväja maksud.

Majade ja condominiumide ostu-müügi korraldamine

Tasuta hindamine

ESINDAJA

LIVIA HOLMBERG

kontoris 232-9000
kodus 232-6482

RE/MAX
professionals Inc., realtor

Tule suusatama...

(Alguks lk. 8)

suusasõidu harjutamiseks. Maastik oli künklik ja hästikammitud suusateed viisid vahtrametsa. Suusk libises hästi, oli „kuiv“ lumi. Suurem osa suusasõitjast läksid 15 km suusarajale, ülejäänud jäid 2 km. suusarajale ja nautisid kargat talveilma. Suusaklubi peahoones renditakse ja parandatakse suuski ja serveritakse sooja toitu. Õhtuel jõudis kohale 15 km. suusatajad. Peale mõnusat puhketundi hakkasime koju sõiduks ette valmistama. Heitsin pilgu informatsiooni-talvile. Duntroon Highland'i 30 km. klassikaline „Loppet“ 16. jaanuaril 1994; Duntroon's Womens Cross Country Ski Day 27. veebruaril 1994. „Jack Rabbit“ suusatajate taimelava, suusakooli väikesteleavatud iga päev. Tundub, et Duntroon Highland'i Suusaklubi program on väga tegevusrohke. Pakkime suusajad alustamise sõitu Torontosse, kopud täis värskest õhku.

Kas Sa tahad tulla meiega suusatama? Uued liikmed „Bruce Trail'i Klubi“ on teretulnud. Suusatajad võivad tulla ka miteliikmed, sõbrad.

Inform.: The Bruce Trail Association, P.O. Box 857, Hamilton, Ontario L8N 3N9 (416) 529-6821 või (416) 488-9350.

HELGA SEPP

Lühiuudis

MEXICO CITY (Star) — Mehikosis on tekkinud uus rahvusvankanglane — hüüdnimega „komandör Marcos“. Ta juhatab Chiapas'e provintsi mässulisi ehk zapatista'id, nagu kunagi seda tegi legendaarne mässuliste pealik Emeliano Zapata. Kui ta ka peaks vastupanu võitluses langema, on tema nimi juba praegu kirjutatud „tulokirjaga“ Mehikosis ajalukku, kinni

Riigipiirid...

(Alguks lk. 6)

„Eriti ägedalt valdesid mõlema poole kindralid: Jaan Soots ja Jodor Kostjavei, mõleval olid lõpetanud ühe ja sama sõjaväeakadeemia ning omandanud harjumuse, et mitte keegi vastu ei vaidle. Nii võis lausa tänavale kuulda Kostjavei karjumist: „Ma ei anna dra ühki jalaatit Venemaast.“ Soots pani vastu: „Riigipiirid ei ole lõõtspill, mida saab lõõtsata edasi-tagasi tuju järgi.“

Kui argumentatsioon puudu tuli (Vene poolt — Eesti võimalik kasutamise sõjalise platsardimina kallutungiiks Venemaale, etniline koosseis jms.), läksid kõiku ahvardused: „Kui vallutame Tallinna, siis esitame teile hoopis teised tingimused!“ — „Noh, kui rahu sõlmimiseks on tõesti vaja tihedalt vallutamist,“ vastas Soots, „siis võib see ju ka Petrograd olla. Kui midu rahu teha ei saa, siis oleme valmis Petrogradi võtma. Juba määrata vaid tähtpäev.“ (Killo Arjakas. Tartu rahu, „Edasi“, 1. veebr. 1990. a.)

Piirkiitumus viis labirintimised kriisi. Vene delegatsioon palus vahepeale, et konsulteerida valitsusega. 12. detsembril sõitis L. Krassin Tartust Pihkvasse koos sõjaväekspert F. Kostjaveiga, kust võeti otsestehendus G. Tšitšeringa. 16. detsembril oli L. Krassin juha V. I. Lenini juures nõupidamisel. (Vr. Ed. Matitsen, „Tartu rahu“, 1988, lk. 347.)

Peale nädalatepikkusi valditud tõmbasid mõlemad pooled oma nõudmisi vähemaks. F. Kostjavei tegi veel žest: „Oleme teile kallalt vastu tulnud. Ajalooselt on meil õigus selle asukoha peale, kus me praegu kõneleme. See oli venelane võrvi juur, kes omandas selle Jürjevi linna. Aga meie oleme suuremeelsed ja sellest me ei räägi.“

Jaan Soots pareeris: „Räägime aga pealegi. Vene ajaloost. See on huvitav juut. Kui teie ja mina käisime koolis, algasid kõik Vene ajaloost õpperaamand, nagu teate järgmiselt: „Ja venelased saidid aadlikud valitsamaa ütlema: Meie maad on suurs ja rikas, aga temas ei ole korda. Tulge meie omama ja valitsema meie üle.“ Selle peale reageeris kolm venda — Jürjik, Sina ja Travor. Need kolm vend — kes tulid omama ja valitsama Novgorodit, olid varjaagid, eestlased. Aga meie oleme suuremeelsed, jätame teile Novgorodi ja pealekauba veel Moskva, mis kuulus Jürjiku perekonnale.“ (Killo Arjakas, samas.)

Lisame, et psüühilist survet Vene delegatsioonile otustati ka väljastpooli (vaevati ilma Jaan Sootsi näpunäidetega). Labirintimised hoonelühedus narissid garnisoni sõdurid ja kaitseväelased, veeresid voorivankrid ja suurtükid, lehvitsid lipud. Marssimise viis kaudla terve päeva jooksul. Väejuhatas laskis kolonnidil hoonest mõnda marssida, siis vahetas väeasend järjekorda — lisas midagi juurde ja võitis vahelt ära — ja samad kolonnid tegid ringi ning liikusid jälle ja jälle...

Pikad piirivaheldused kestsid detsembril lõpuni. Kergelt ei ole eestlastes kunagi midagi saavutanud.

tavad ta pooldajad, ülemad ilmselt olevat ta muutunud revolutsionäride ikooniks. Ta on võrdlemisi noor mees, alles 30-ndate eluaastate algupoolel ja pidavat ka vabalt ingliskeelt rääkima.

Peapiiskop em. Konrad Veemi 80-a. sünnipäeva juubel Stockholmis

Käesoleva aasta kolmekuningapäeval, 6. jaanuaril, tähistati EELK peapiiskop em. Konrad Veemi 80. aasta juubeli sünnipäeva Stockholmis EELK koguduse jumalateenistusel Jakobis kirikus. Ajalooliselt olid koos neli EELK piiskoppi: juubilar peapiiskop em. Konrad Veem, ametis olevad peapiiskopid Udo Petersoo Torontost ja Kuno Pajula Tallinnast ning kodumaa piiskop Einar Soone. Lisaks neile osalesid kokkutulekul ka vaimulik assessor Jaan Kiivit Eestist, assessor Tõnu Orav Torontost ja assessorid Rein Puusepp ning Vello Mänd Stockholmist.

Peapiiskoplikul jumalateenistusel Jakobis kirikus teenisid koos ka Rootsimaal asuvad EELK vaimulikud abipraost Heiner Erendi, abipraost em. Eduard Kägi, õpetajad Jaak Reesalu ja Urban Wilund ning praost ingo Tiit Jaagu, kui pastor loci. Fidulikkul jumalateenistust kaunistasid muusikaliselt Stockholmis EELK koguduse segakoor Jüri Raidi juhatusel, solist Koidu Ventser, puhkpillide ansambel ja Göran Grahn orielil.

Oma jutluses peapiiskop Petersoo lõi ajaloolisi paralleele hominikumaa tarkade ja Heroodease kohtumistest, kus kõik ajaloo väikesed „Herodeesed“ on nagu oma loomu sünni küsitanud taga neid, kes ennast on ühendanud Petlemas sündinud Önnistegijaga. Siiski aga ajaloo „Herodeesed“ on kadunud kõik pea jäljetult, kuid, nagu targad hominikumaa viisid tagasi jõulise teate Jumala Poja sünnist, nii on jõuline nende teade, kes ka tänapäeval kuulutavad Petlema sündi. Sellel, tihti vaenuga ähvardaval rajal, mida alustasid kord hominikumaa targad, on sammunud ka tänane juubilar, lõpetas peapiiskop Petersoo.

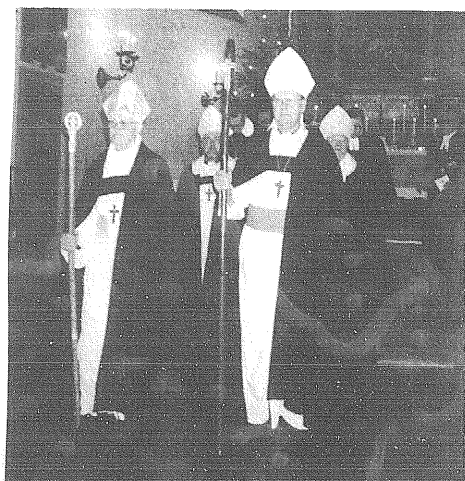
Pärast jumalateenistust koondusid külalised koos juubilariiga Stockholmis Eesti Majja vastuvõtuks ja õhtusöögiks. Paljud tervitused algasid peapiiskop Udo Petersoo tervitusega Eesti Evangeeliumi Luteriusu Kiriku ja konsistoriumilt, anti ka üle kunstnik Abel Lee poolt valmistatud aadress koos kingitusega. Ta andis edasi ka tervitused E.V. peakonsul Ilmar Heinsoo poolt, Kanada (ELCIC) peapiiskop Telmor Sarisoin ning Ida Sinodi piiskop William Hurase poolt. Pr. Reet Petersoo andis üle kimbu

roose juubilar abiakaale, pr. Maria Veemile. Sellele järgnesid tervitused koos soojemate soovidega kodumaalt, peapiiskop Kuno Pajulalt, piiskop Einar Sooneilt ning assessor Jaan Kiivilt. Pärast jätkuvald hulgali tervitusi praostkondadelt, kogudustelt ja organisatsioonidelt peapiiskop Konrad Veem andis linnu silmalise ülevaate oma tööst, kui EELK vaimulik ja eriti neist pingerikastest aastastest peapiiskopina, juhtides pagulaskirikut ja valgustades maailma Kirikuid meie kodumaa ja kõikide ikestatud rahvaste piinarikkast olukorrast ja Kirikute tagaküsimisest. Koosviimine lõppes ühislauluga „Õnista ja hoia“.

Järgneval päeval leidsid aset nõupidamised kodumaa ja välismaailma piiskoppide ja assessorite vahel. Seal selgus, et kodumaal on tõsise kaalutluse ja ettevalmistuse all piiskopkondade moodustamine, mis aga siiski võtab veel aega, enne kui meie Kiriku struktuur ametlikult otsustusele jõuab. Kodumaa ja sealse EELK olukord on pikkamööda paranev, kuid siiski on veel suuri raskusi ja muresid, et parandada haavu seal nüüd langenud kommunistlikust ressiimist looduna. Samuti valmistab tõsist muret raskelt pidurdatav kuritegevus, mille all kannatavad siin-seal ka kogudused ja nende kirikud. Järgmised ametlikud läbirääkimised meie Kirikute ühis-tegevuse raamides leiaavad aset arvatavasti eelseisval märtsil kuul.

Peapiiskop em. Konrad Veem tänab kõiki südamest, kes temale paljudena tähelepanu osutasid ja õnnitlusi saatsid juubeli puhul.

EELK KONSISTOORIUMI INFO

Protessioon väljumas Stockholmis Jakobis kirikust. Vasemalt: Peapiiskop em. Konrad Veem, piiskop Einar Soone, peapiiskop Udo Petersoo ja peapiiskop Kuno Pajula. Tagaplaanil assessorid ja vaimulikud.

Juubelisünnipäeva jumalateenistuse protsessioonist osavõtjad vasakult õp. Jaak Reesalu, õp. Urban Wilund, assessor Jaan Kiivit, piiskop Einar Soone, peapiiskop em. Konrad Veem, peapiiskop Udo Petersoo, peapiiskop Kuno Pajula, abipraost em. Eduard Kägi, praost Ingo Tiit Jaagu ja abipraost Heiner Erendi. Peapiiskoppide Petersoo ja Pajula taga assessorid Vello Mänd, Rein Puusepp ja Tõnu Orav.

majanduslikke päevaprobleeme

Aeg on mõelda RRSP panustele

Neil, kes veel 1993 aasta eest RRSP panuseid teinud ei ole, on viimane aeg sellele mõelda ja vastavalt tegutseda, sest aega on vaid veebruarikuu lõpuni. Siinkohal on sobiv juhust meenutada RRSP ostarvet ja vanu reegleid ning tutvuda mõnede muudatustega reeglite osas.

Kanada maksumaksja on kogunud pidevalt kasvavat tulumaksukooramat, mis on sündinud paljusid otsima võimalusi selle vähendamiseks. Ikka veel on RRSP üheks parimaks tulumaksukoorama vähendajaks, mida kõik peaksid maksimaalselt ära kasutama. Peale selle on Kanada riik oma suurte võlgade tõttu jõudnud särasseas olukorda, kus pole enam võimalik kõigile maksta vanaduspensiooni (Old Age Security) ja kus Kanada Pensioniplaani preemiad on tõusnud tunduvalt rohkem kui pension ise.

Ainult pooltel Kanada töötajatel on era-pensioniplaan. Valituse pensionid üksi praegusel kujul ei ole küllaldased mugavaks äraelamiseks. Maksimaalne pension Kanada Pensioniplaanist ja vanaduspensionist on praegu umbes \$13.000 aastas üksikisiku kohta. Paljudel on see väiksem. Kui muud sissetulekuid ei ole, siis lisandub neile pensionidele vanaduspensiooni lisatasu. (Guaranteed Income Supplement) mis on kuni \$5.500 aastas. Kuigi paljud on teadlikud, et neil on vaja isiklikult raha pensionieaks varuda, siis tegelikkuses suhteliselt vähesed on valmis vajalikke samme astuma.

Ühe uurimuse kohaselt on kaks kolmandikku Kanada teenistujatest teadlikud, et nad vajavad lississetulekut oma RRSP-dest, kuid 1992 aastal ainult veerand teenistujatest teadis panuseid oma RRSP-desse.

Nagu me teame, on RRSP panuste piiriks 18% eelmise aasta sissetulekult. 1993 aasta kohta on ülemääraks \$12.500, mis 1994 aastal tõuseb \$13.500 peale. Sissetuleku alla käivad palgad, netosissetulek kui on tegemist eraettevõtjaga, neto-üürisissetulek, neto üürimishonorarid (grants), royaltid, saadud alimendid ja Kanada

Pensioniplaanist saadud jõetus-pension (disability pension). Sellest tuleb mahavõtta kaotused eraettevõtetest, neto-üürikaotused ja maksud alimendid.

Neile, kes on era pensioniplaani liikmed, on ülemäärane vähendatud pensioni kohandamisega (pension adjustment). Pensioni kohandamine võrdub selle hüvitusega, mida maksumaksja ja tema tööandja on eelmisel aastal pensionile lisanud.

1993. ja 1994. tulumaksuaastatel on võimalik erapensionisi saajatel teha panust oma abikaasa nimele saadud erapensionis ulatuses, kuni \$6.000 maksimumini. Abikaasa ei tohi olla üle 71 aasta vana. See säte kaob 1994 tulumaksuaasta lõpul.

Alates 1991 tulumaksuaastast on võimalik tegemaajäänud RRSP panuseid seitses aastal tagantjärele teha. Tulumaksuamet on maksumaksjale appi tulnud sellega, et igal suvel, kui Tulumaksuamet saadab maksumaksjale hinnangu eelmise aasta tulumaksulehe kohta (assessment), on seal ka äratoodud summa, kui suures ulatuses võib RRSP panust teha.

Kuna enamik maksumaksjaid teevad oma RRSP panuseid intressikandvatesse investeringutesse, siis on ülimalt soodne, et 1994 aasta RRSP panus tehakse 1994 aasta jaanuari esimestel päevadel, selle asemel, et 1993 aasta panus tehakse 1994 aasta veebruaril viimastel päevadel. Varased RRSP panuse tegijad säästavad tuhandeid dollareid sellega, et nende panus kasvab 14 kuud kauem tulumaksuvabalt.

TARVO TOOMES

MÜÜGIL

„VABA EESTLASE“ talituses

Paul F. Saagpaku
EESTI-INGLISE
SÕNARAAMAT

1180 lk.

Hind \$130.— pluss saatetulu

Tellida: „Vaba Eestlane“
120A Willowdale Ave.
Willowdale, Ont. M2N 4Y2

ANDRES OLIVET,

I.L.B.

Advokaat-notar

Bigelow, Hendy, Shirer & Uukivi

789 Don Mills Rd.

Tel. 429-3110

Hoiupank annab üksikisikutele laenu

Eesti Hoiupank alustas 24. jaan. oma Tõnismäe kontoris üksikisikutel laenu taotluste vastuvõtmist. Laenu suurus on üldjuhul kuni 100 000 krooni. Laen antakse kuni kolmeks aastaks ning aastaintress on 15–30 protsenti. Hoiupank aktsepteerib tagatisena laenuvõtjale või kolmandale isikule kuuluvat kinnisvara. Intressi maksmine pangale algab raha väljamaksmisele järgnevast kuust. Laenu põhiosa tagasimaksmine algab mitte hiljem, kui neli kuud pärast laenu saamist. ETA/EK

Müüa korter Tallinnas

Õismäel, 2-toaline, 1 korrus, üldpind 57 m².

Info — palun helistada tel. (604) 485-4022 (British Columbia)

BVL ELECTRICAL

METRO ENGINEERING L.C. E-5392

• Elektrilised alad • Õhu jahutus • Kõik firmad ja mudelid • Külmutuskapid, sügavkülmad, pesumasinad, pesukülmad, pliitid, nõudepesumasinad. Tel. 236-9071 või Mobiil 200-8960 KIIRE JA KORRALIK TÖÖ.

IGASUGUSE REMONDI TÖÖ MAJADES

(keldrite väljajamine, vanitubade ja köökide remont; katused ja pöörandad, värvimistööd jne.). 10-aastased töökogemused, metrolitsense 85-022516.

Hel. K.K. Contracting, Kaubi Kuri, tel. 966-7893

KIRIKUD

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS

883 Broadview Ave.
Toronto, Ontario M4K 2P9
Tel. (416) 465-0639
Pastor Jüri Puusaag
29 Vicora Linkway
Don Mills, Ont. M3C 1A3
Tel. (416) 696-2701

Pastori kõnetunnid kolmapäeviti kell 10.00–12.00 koguduse kantseleis.

Kolmapäeval, 2. veebruaril kell 19.00 Koguduse osadustund. Uued liikmed.

Laupäeval, 5. veebruaril kell 18.00 KOGUDUSE AASTA-PEAKOOSOLEK.

Pühapäeval, 6. veebruaril kell 10.15 PÜHAPÄEVAKOOL täiskasvanutele. „Mäejutlus“. K. Vaikla.

Kell 11.00 JUMALATEENISTUS ja PÜHAPÄEVAKOOL lastele. V. Krabi, J. Puusaag. Segakoor.

Kell 18.00 Muusikaõhtu „Tänu laulus“. Asta Kaups.

Kolmapäeval, 9. veebruaril kell 19.00 PIIBLITUND. J. Wilbiks, J. Puusaag. Seoses pastori äraolekuga kõnetundi ja piiblitundi Ehtaress ei toimu.

Pühapäeval, 13. veebruaril kell 10.15 PÜHAPÄEVAKOOL täiskasvanutele. „Mäejutlus“. K. Vaikla.

Kell 11.00 JUMALATEENISTUS ja PÜHAPÄEVAKOOL lastele. P. Kaups, J. Puusaag. Naistrio.

Kell 18.00 VÄLISMISJONI ÕHTU.

TORONTO EESTI SEITSMENDA PÄEVA ADVENTKOGUDUS

804 Broadview Ave., Toronto
Broadview allmaaraudtee trammipeatuse vastas, hispaanlaste kiriklas.
Tel. 626-3417

JUMALATEENISTUS igal laupäeval kell 9.30 homm. ja kell 11 e.l. PIIBLIKOOLOGIA.

TORONTO KOLMAINU EESTI EV.-LUT. USU KOGUDUS

Kirik: 619 Sherbourne St., Toronto (Sherbourne'i allmaa jaam on kiriku kõrval).
Õpetaja O. Gnadenteich
112 Fallingbrook Rd., Scarborough, Ont.
M1N 2T6
Tel. 698-7977 või 284-4191
E. Lepik koguduse esimees
Kirikukantseleis tel. 921-9417

JUMALATEENISTUS ühenduses Eesti iseseisvuspäevaga on pühapäeval, 13. veebruaril kell 2 p.l. Laulab ansambel. Jumalateenistusele järgneb koosviibimine kohvilauas.

Toronto Emmanueli
Evangeelne Kogudus
240 Manor Road East

Pühapäeval, 6. veebr. kell 11 homm. JUMALATEENISTUS Ehtaress. A. Laur.
Kell 2 p.l. PIIBLIKOOLOGIA.
Kell 3 p.l. JUMALATEENISTUS. Kõneleb A. Laur. Laulab Helen Laur. Issanda surma mälestamine.

Teisip., 8. veebr. kell 11 homm. PALVEHOMMIK vakakoguduste korraldusel.

pastor: Aldor Laur
telefon 488-1754, kodus-telefon 619-2031

EELK PEETRI KOGUDUS TORONTO

817 Mt. Pleasant Rd. Toronto
Ont. M4P 2L1

Tel. kiriku kantseleis 483-5847

Õpetaja Andres Taul 489-6764
Õpetaja Helmut Rüdmiik 487-4876

Organist dr. Roman Toi

Pühapäeval, 6. veebruaril kell 11.00 JUMALATEENISTUS. Jutustab õp. A. Taul. Solist A. Liivoja. Sõdades Eesti vabaduse eest langenute mälestamine. Pühapäevakool. Leeritund.

Pühapäeval, 13. veebruaril kell 11.00 palvepäeva JUMALATEENISTUS armulauga. Jutustab õp. H. Rüdmiik. Pühapäevakool. Leeritund.

PIIBLITUND igal kolmapäeval kell 11.00 hommikul.

Inglisekeelsed JUMALATEENISTUSED igal pühapäeval kell 9.30 hommikul.

LASTE MÄNGUAED teisipäeviti kell 9.30–15.00.

Kõnetunnid: Õp. A. Taul kolmapäeviti 10.00–11.00, neljapäeviti 15.00–17.30. Teistel aegadel õpetajaga telefonilisel kokkuleppel.

Õp. H. Rüdmiik teisipäeviti 15.00–17.30, reedel 10.00–12.00.

Kantseleitunnid teisipäeval ja neljapäeval kell 10.00–15.00.

TORONTO EESTI AP.-ÕIGEUSU KOGUDUS

R R 5, Orangeville, Ontario
Praost E. Lepik

Tel. 1-519-941-4309

Pühapäeval, 6. veebruaril kell 2 p.l. JUMALATEENISTUS Peetri kirikus. Teenib ja jutustab praost E. Lepik. Laulab koguduse koor Margit Viia Maiste juhatusel.

Jumalateenistusele järgneb koguduse juhatus koosolek, millest kõiki nõukogu liikmeid palutakse tungivalt osa võtta.

Tellige "VABA EESTLAST"!

Põhja-Ameerika ainsuke 2 korda nädalas ilmutav väliseestlaste ajaleht.

Ainult \$86.00 aastas!

EELK TORONTO VANA ANDRESE PEAPIISKOPLIK KOGUDUS

383 Jarvis St., Toronto,
Ont. M5B 2C7

Õpetaja: peapiiskop Udo Petersoo
3714 Beechollow Cr.

Mississauga, Ont. L4Y 3T2
Tel. 624-6128 või 625-5930
kirikus 923-5172

Organist hr. Lembit Aveson
Koorijuht pr. Asta Ballstadt

Pühapäeval, 6. veebruaril kell 11 homm. pühapäevane JUMALATEENISTUS. Laulab koguduse segakoor. Pärast jumalateenistust koguduse täiskogu koosolek.

Pühapäeval, 13. veebruaril kell 4 p.l. pühapäevane JUMALATEENISTUS ja gaidlipkond „Põhjala tütreid“ töötuse andmine.

Laupäeval, 19. veebruaril kell 4 p.l. EESTI VABARIIGI AASTAPÄEVA TÄHISTAV JUMALATEENISTUS. Laulab koguduse segakoor. Pärast jumalateenistust AKTUS ja KOHVILAUD. Kõneleb hr. Tõnu Orav.

Pühapäeval, 27. veebruaril kell 11 h. PALVEPÄEVA JUMALATEENISTUS Armulauga. Koguduse uue nõukogu ametisseõnnistamine.

Pühapäeval, 6. märtsil kell 11 h. KRISTUSE KANNATUSAJA JUMALATEENISTUS.

Pühapäeval, 13. märtsil kell 4 p.l. KRISTUSE KANNATUSAJA JUMALATEENISTUS.

Pühapäeval, 20. märtsil kell 11 h. KRISTUSE KANNATUSAJA JUMALATEENISTUS.

Pühapäevakool iga jumalateenistuse ajal.

Koguduse segakoori harjutused esmaspäeviti kell 6.30 õhtul.

PEAPIISKOPPI ja EELK KON-SISTOORIUMI KÕNETUNNID kolmapäeviti kella 10 homm. kuni 2 p.l. Tel. 925-5465 või 624-6128.

ÕPETAJA KÕNETUNNID neljapäeviti kell 2–6 p.l.

Koguduse kantselei on avatud neljapäeviti kell 10 homm.–4 p.l.

• Kirikute Nõukogu (KN) otsustas oma 21. jaan. korralisel istungil väljendada pöördumises Riigikogu poole prostitutsiooni legaliseerimise küsimuses oma vastuseisu. KN arutas ka uute vaatlejaliikmete vastuvõtmist. Soovi saada KN vaatlejaliikmeks avaldasid Armeenia Apostliku Kiriku Eesti Püha Gregoriuse kogudus ja Eesti Kristlik Nelipühi Kirik.

Istungist osavõtnud pidasid vajalikuks osaleda 18. veebruaril Tallinnas peetaval Luterliku Maailmaliidu koordinatsiooni-koosolekul ja pikendades kriminaaltöö keskuse vikaarõpetaja Avo Üpruse volitusi keskuse töö koordinatsioonina. Samuti aitavad kõigi KN liikmeskirikute esindajad 9. veebruaril Tallinna krematooriumi. BNS/EK

Mälestame kurbuses sõpra

Edgar Põltsamaa'd

sündinud 5. mail 1925 Tartumaal
surnud 15. jaanuaril 1994 Thunder Bays

mälestavad

SAGURI, ARNOLD perega
SOKK, ERIC perega
MAKSTIN, AUGUST abikaasaga
PÕLDAAS, VOLDEMAR abikaasaga
VARBLANE, ÜLO abikaasaga
ALBO, JALMAR
KRUUS, EVALD
LIIGVALD, LEMBIT
LILLEMÄE, ELISE
LUKIS, AILEEN
PUNA, LISA
SOKK, RICHARD

Armast viilistlast

jur. Ilmar Arens'it

sündinud 29. novembril 1912 Eestis
surnud 9. jaanuaril 1994 Rootsis

mälestavad leinates

korporatsioon Sakala
Eesti Korporatsioonide Liit

Kinkige sünnipäevaks „VABA EESTLANE“

VABA EESTLANE kaks korda nädalas

tellimishinnad KANADAS koos käibemaksuga (GST)

Aastas \$86.—; Poolaastas \$49.—;

Veerandaastas \$28.—

Tellimishinnad VÄLJASPOOL KANADAT:

Aastas \$115.—; poolaastas \$60.—; veerandaastas \$35.—

TELLIMINE I KLASSI POSTIGA (kiripostiga):

KANADAS: Aastas \$157.—, poolaastas \$85.— ja veerandaastas \$45.—

TELLIMINE I KLASSI POSTIGA (kiripostiga) USA:

Aastas \$160.—, poolaastas \$86.— ja veerandaastas \$46.—

VÄLJASPOOL KANADAT ja USA Lennu-Postiga:

Aastas \$185.—, poolaastas \$101.— ja veerandaastas \$56.—

Tellimisega kaasneb tähtsaamat, väljaarvatud ülemere-maad

Addressi muudatus \$1.—.

Üksiknumbri hind \$1.00.

Pangatšekk või rahakaart kirjutada

FREE ESTONIAN PUBLISHERS nimele.

Tellimine saata

VABA EESTLANE

120 A Willowdale Ave., Willowdale, Ont. M2N 4Y2

Palun mulle saata VABA EESTLANE aastaks / poolaastaks / veerandaastaks — tavaline / kiripostiga alates

..... 19..... Tellimise katteks lisan \$

siinjuures rahas / tshekgiga / rahakaardiga.

(Raha saata ainult tähtkirjas).

Nimi:

Address:

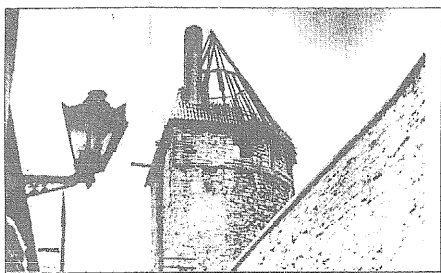
Murray E. Newbigging
Matussebüroo

Aastakümnete kogemused eestlaste teenindamisel.
Oskuslik nõuanne ja mõõdukad hinnad.

M. WAYNE HAMILTON
Funeral Director

733 Mount Pleasant Rd., Toronto, Ont. M4S 2N4
(õunapool Eglintoni)

Helistada tel. 489-8811 • 489-8002

Täna näeb Munkadetagune torn hoopis trööstitum välja, kuivõrd tules hävis ka tornikiiver.

Tallinnas põles linnamüüri torn

Tallinnas põles ööl vastu esmaspäeva, 3. jaanuari, Munkadetagune torn, üks vanadest Tallinna linnamüüri tornidest (asub Müürivahe tänaval, Viru tänavast paarsada meetrit Kannavärava poole). Tuli sai alguse kolmandalt korralt ja hävitas tornis olnud baari ja peoruumid. Samuti hävis tornikiiver. Tuletõrjujad avastasid kustutamisel hulgaliselt bensiinikannusid, lõhuvat õli ka torni välis- kuss, mistõttu võib oletada, et tegemist oli süütamisega.

Munkadetaguse torniga on viimase ajal olnud palju seklidusi. Torn koos tüki linnamüüri ja oli enne sõda eravalduses. Omanik tahab oma torni tagasi saada, on aga seni saanud ainult kinnistuses kuuluvat hoone Uuel tänaval, mitte torni. Torni oli vanalinna elamuvalitus välja üürinud aktsiaseltsile, kes muuseumi igasuguseid kaitse- kirjade vastaselt lasi keskaegse müüri sisse rajada uue ukse. Üürileping oli üles öeldud ja uus leping sõlmitud teise aktsiaseltsiga. Nagu väidab (endine) omanik Tallinna ajalehtedele, olevat torni üürnik hiljajärgu võtnud väga kõrge tulekindluse tõrjuvustele.

Enne põlemist asus tornis kunstipood, baar ja peoruumid.

EPL

JAMES TATE PLUMBER

Torude panemine ja igasugused
parandused • Industrial •
Commercial • Residential
Helistage 751-4385

Kõige ökonoomsem ja tõhusam moodus pakkide saatmiseks

EESTISSE

Anname teile peaaegu 3-kuupjalase kasti, millesse võite mahutada nii palju kui soovite, aga siiski maksate

AINULT \$6 kuupjalga + **\$15** kojuviimine
samal aadressil Eestis 50 kg.

KAST on tasuta. Maksate ainult \$1 deposiidiks, mille hiljem tagastame.

MAGIC BOX on tasuta. Maksate ainult \$1 deposiidiks, mille hiljem tagastame.

TASUTA KODUST ÄRATOOMINE

Helistage ainult meile

POLIMEX

TORONTO: 141 RONSEVALLES AVE, M6R 2L2 ☎ (416) 537-7914
MISSISSAUGA: 3615 DIXIE RD., UNIT 11 L4Y 4H4 ☎ (905) 238-6683
SCARBOROUGH: 3482 LAWRENCE AVE., SUITE 104 ☎ (416) 439-7132

Eesti Maja Klubi
ESTONIAN CLUB

10. veebruaril 1994 kell 8 õhtul
Eesti Maja Restoranis
KARAOKE ÕHTU

Tagastati saatkonnahoone

27. jaanuaril 1994 taastati Eesti omandiõigus Helsingi Kaivopuisto linnajao, Itäinen puistotie 10 asuvalle saatkonnahoonele.

Vastavale lepingule kirjutasid Soome Välisministeeriumis alla Eesti poolt suursaadik Jaak Jõerüüt ning Soome poolt Soome riigi volitusel Postipankki OY esindajad. Lepingu kohaselt läheb kinnistu omandiõigus Eestile üle kohe, valdamisõigus aga 16. veebruaril 1994.

Soome Välisministeeriumist olid kinnistu tagastamist tunnustamas suursaadik Heikki Talvitie ning haldusjuhatajad Hannu Hämäläinen ja Erkki Hakkarainen. Eesti Välisministeeriumi esindasid haldustööl Toomas Kahur, nõunik Tiit Pohl ja teine sekretär Avo Suurhail. Kohal olid ka Eesti Helsingi suursaatkonna töötajad. Aukülalisena võitis tseremooniast osa endine välisminister Trivimi Velliste, kelle osa maja tagasinotamisel on olnud märkimisväärne.

Arhitekt Konstantin Boelau projekteeritud ja 1933. aastal valminud maja oli esimene Eesti oma jõudude ja rahaga ehitatud saatkonnahoone. Ehitustööd tegi Eesti-Soome ühisfirma „Ayklop“. Maja laiendati 1939. aastal, mis puhul võeti ette ka suurem remont. Kaivopuisto majas jõudsid saadikuna töötada kolm meest: Hans Rebane (oli Eesti saadikuks Soomes aastatel 1931–1937), Rudolf Möllerson (1937–1939) ja Aleksander Warma (1939–1940).

Pärast Eesti okupeerimist Nõukogude Liidu poolt saatis Warma 7. augustil 1940 Soome Välisministeeriumile noodi, milles teatas saatkonna kogu tagastamisest. Saatkonna ukseid piitsiteeriti Soome Välisministeeriumi esindaja juuresolekul kinni ja mõni päev hiljem võitis Nõukogude Liit hoone üle. Eesti saatkonna vallavarsa viidi suures osas Nõukogude Liidu saatkonda.

Nõukogude Liit kasutas hoonet oma saatkonna raamatukogu ja klubina. Mõnda aega tegutses seal ka saatkonna kauplus. 1969. aasta mais vahetas Nõukogude Liit Eesti ja Liiti saatkonnajamad krundi vastu. Helsingi linna valduses oli Kaivopuisto maja 1978. aastani, mil Soome riik mөөs selle Bulgaariale saatkonnahooneks.

Tallinna kesklinna korteriite üürist

Tallinna Kesklinna haldusnõukogu kinnitas Kesklinna haldusterritooriumil asuvate munitsipaalaluruumide ja linnajao halduses olevate eluruumide pööhiüri tariifi, mis hakkavad kehtima 1. märtsist. Kesklinna korteriite pööhiüri piirmääraks kinnitati 2 krooni ja 60 senti eluruumi üldpinna ühe ruutmeetri kohta (linnavalitsuse poolt lubatud piirmäär on 4 krooni). BNS/EK

Sündmuste kalender

- Neljapäeval, 3. veebruaril kell 16.00 dr. Ain Haasi ingliskeelne loeng „Is the Western Model Appropriate for Estonia?“ U of T Robarts raamatukogus.
- Reedel, 4. veebruaril kell 19.00 dr. Ain Haasi eestikeelne loeng „Tähelepanekuid tänapäeva eesti elust“ 21 Sussex Ave. (U of T)
- Laupäeval, 5. veebruaril kell 9.30–17.00 AABS-i sümposiumi „Policies and Realities: Minorities in the Baltic Republics“ U of T Ignatieff teatris.
- Laupäeval, 5. veebruaril kell 19.00 Saarlaste Ühingu Künnapäeva pidu Eesti Majas.
- Kesknädalal, 9. veebruaril kell 11.00 loeng „Enese aatamine refleksoloogias abil“ Vana Andrese kirikus.
- Pühapäeval, 6. veebruaril kell 15.00 Tartlaste Seltsi Vastlapäeva koosviibimine Eesti Majas.
- Pühapäeval, 20. veebruaril kell 15.00 E.V. 76. aastapäeva kontsert-aktus U of T Convocation Hallis.
- Reedel, 4. veebruaril kell 20.00 ühtärg noortespulbitseer Baltic Bash Eesti Majas.

Eelteade

Tallinna Keskkooolide kokkutulek toimub 15. mail 1994 Toronto Eesti Maja suures saalis. Lähem informatsioon eesti ajalehtedes veebruari lõpul.

KORRALDAV TOIMKOND

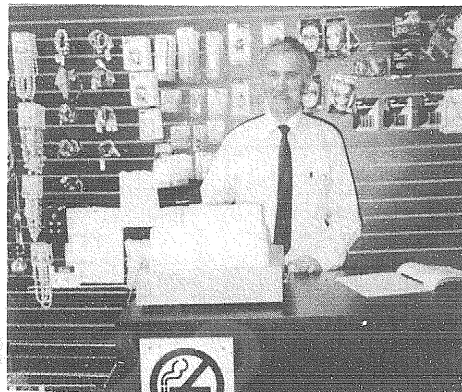
UUS ALGUS

Tänapäeval räägitakse tööpudusest ja ühiskonna arvel elamisest. Kurдавad need, kes arvavad, et ühiskond võlgneb nendele mureta elamise ilma enese algatusega.

Väga ilusa näite praeguses majanduslikus olukorras annab abielupaar Rein ja Anne Kungla. Jäades ilma töökohtadeta, ei jäänud nad lootma ühiskonna abile. Nad otsustasid avada kaks äri

„Buck-a-Roo Dollar Stores“ ja pühendades oma jõu ja säästetud raha äridesse pikade töötundidega. Eestlaste kombel tahavad Rein ja Anne olla iseisesevad.

Rein Kungla äri asub 3246 Eglington Ave. East (Markham'i lähedal) ja Anne äri asub 1022 Kingston Rd. East (Victoria Pk. i juures). Saame ainult kahele „Entrepreneurile“ palju edu soovida äri maailmas. ELNA

Rein Kungla on oma äris teenistusvalmis.